

ΔΙΨΩ

Ελληνορθόδοξη Κοινωνία Προσώπων ΔΙΨΩ τηλ. 2610 346 687 **ΕΤΟΣ 22ο**

Ηλεκτρ. Δ/σόν: www.ekp-dipso.gr E-mail: roumeliotisantonios@gmail.com, info@goneisenorias.gr

Μηνιαία Περιοδική έκδοση - Όθ. Αμαλίας 97 - Αρ. φύλλου 278 Φεβρουάριος 2021 Τ.Κ. 262 22 Πάτρα - Τιμή 1€

Α': Αυτός αναχώρησε από τον οίκο του πατέρα του
Β': Ποια ζωή έζησε μετά την αναχώρησή του
Γ': Ποια επιστροφή έδειξε.

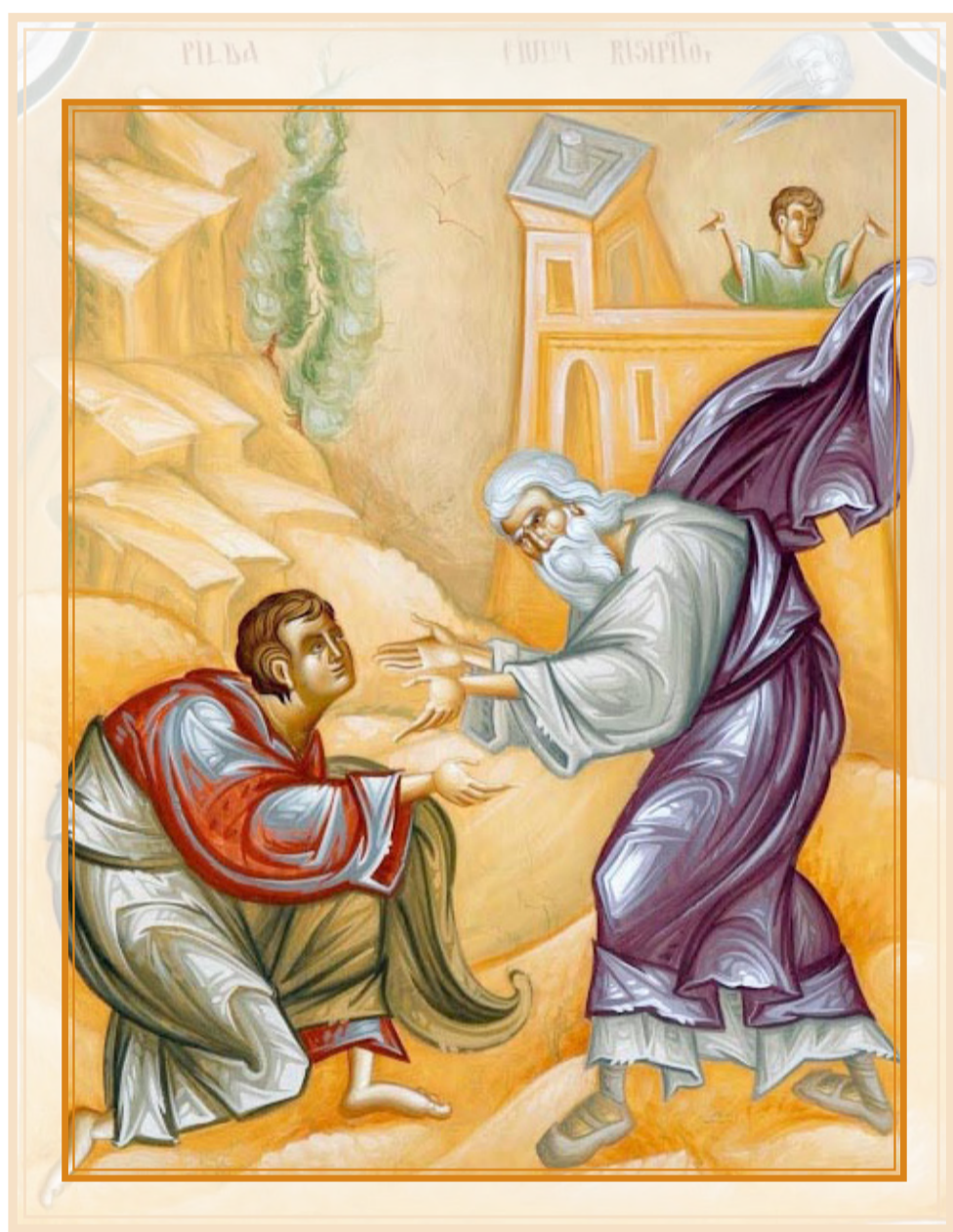
Α'. Σκέψου, αδελφέ, την αναχώρησή που έκανε εκείνος ο άσωτος υιός από τον οίκο του πατέρα του, όπως διηγείται ο ιερός Λουκάς (15, 11), με την οποία αναχώρησε φάνηκε σ' αλήθεια σαν ένας νέος χωρίς μυαλό και νου, διότι τι του έλειπε, όταν ήταν στο πατρικό σπίτι και βρισκόταν κάτω από την προστασία του γλυκύτατου πατέρα του;

Αυτός βρισκόταν κάθε ημέρα μέσα στην πατρική αγκαλιά, είχε ό,τι χρειαζόταν, τον υπηρετούσαν όλοι οι δούλοι, είχε τα χάδια και τις τιμές ως κληρονόμος της πατρικής περιουσίας και σχεδόν αναγνωριζόταν ως κύριος και εξουσιαστής κάθε πράγματος, ώστε μπορούσε να έχει κάθε λόγο να λέει εκείνο το ψαλμικό: «πλησθησόμεθα εν τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ οἴκου σου (: Θα μας χορτάσουν τα πλοῦσια αγαθά του οἴκου σου)» [Ψαλμ. 64, 5]. Αλλά η επιθυμία της πλανεμένης ελευθερίας, από εκεί που ήταν τέκνο και κληρονόμος, τον έκανε να επιθυμεί να γίνει δούλος και μισθωτός. Αρχισε, λοιπόν, να ενοχλείται από τη βασιλική και ελεύθερη ζωή, που είχε κάτω από την υπακοή του πατέρα του· άρχισε να επιθυμεί να ζει σύμφωνα με το θέλημά του και να ικανοποιεί τη διάθεσή του, όπως την ικανοποιούν οι άλλοι, και αυτή η ενόχληση και επιθυμία, τον παρακίνησαν να ζητήσει συγκατάθεση από τον Πατέρα του, για να φύγει από τον πατρικό οίκο και τον συμβού-

σου έλεγξε σε (: Η απομάκρυνσή σου από εμένα θα σε καταδικάσει και η ασέβεια θα σε τιμωρήσει» [Ιερ. 2, 19], διότι και ο Αδάμ, όταν ήταν μέσα στον παράδεισο, δε γνώριζε την ευδαιμονία που είχε, από τότε όμως που εξορίστηκε από αυτόν, τότε τη γνώρισε». Γι' αυτό, λοιπόν, ο πατέρας διαμοίρασε σ' αυτούς την περιουσία του, «και διείλεν αὐτοῖς τὸν βίον (: και μοίρασε σε αυτούς την περιουσία του)· και μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν (: και μετά από λίγες ἡμέρες ο νεότερος υιός, αφού πήρε ὅλη του την περιουσία, ἔφυγε σε μακρινή χώρα)» (Λουκ. 15, 12-13).

Αυτή η κατανακτική παραβολή, αδελφέ, είναι μια ζωντανή εικόνα εκείνου του κακού, που εσύ έπραξες, απομακρυνόμενος από την υποταγή του Θεού σου με την αμαρτία. Αχ! Και ποιος ήταν πλουσιότερος από σένα άθλιε, πριν να χάσεις την αθωότητα και να αμαρτήσεις; Ποιος άλλος ήταν ευγενέστερος από σένα; Ποιος ωραιότερος και λαμπρότερος; Για σένα ήταν προετοιμασμένη ὅλη η κληρονομιά του παραδείσου, την οποία μετά από λίγο θα αποκτούσε πληρέστερα και της οποίας είχες τώρα την κυριότητα. Σε σένα ήταν δοσμένο το χάρισμα της υιοθεσίας, με την οποία ἴσουν υιὸς Θεοῦ και ο πλουσιότερος από ὅλους που κατοικούν στην Ανατολή, καθώς είναι γραμμένο για τον Ιώβ: «καὶ ἦν ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν (: Και ἔτσι ο ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς πολὺ διακεκριμένους ἀνθρώπους τῶν ἀνατολικῶν ἐκείνων χωρῶν)» (Ιώβ 1, 3). Είχες την ωραιότητα και την ομορφιά, την οποία σου προξενεί η αθωότητα και αναμαρτησία και ἔπειτα, ποιος θησαυρὸς δεν ἦταν για σένα η αγιαστική χάρις του Αγίου Πνεύματος, η οποία είναι το

Η παραβολή του Ασώτου

Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτη

λευσαν να ζητήσει το μερίδιο από εκείνη την κληρονομιά που αναλογούσε ολόκληρη σ' αυτόν: «πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας (: Πατέρα, δώσε μου το μερίδιο της περιουσίας, που μου αναλογεί) [Λουκ. 15, 12]. Ο πατέρας δε θέλησε να τον εμποδίσει από αυτήν την κίνηση, αλλά τον άφησε να αναχωρήσει, για να μάθει με τη δοκιμή και τη στέρηση, ποια αγαθά απολάμβανε, όταν ήταν στον οίκο του πατέρα του και τα καταφρόνησε, όπως ερμηνεύει ο θείος Χρυσόστομος: «Γι' αυτό τον άφησε ο Πατέρας και δεν τον εμπόδισε να μεταβεί στην ξένη χώρα, για να μάθει με την πείρα καλά, πόσες ευεργεσίες είχε μένοντας στο πατρικό του σπίτι» (Λόγ. Α' περί Μετανοίας). Και επειδή ο πατέρας του δεν μπορούσε να τον πείσει με τον λόγο, για να παραμείνει στον οίκο του, άφησε να τον πείσουν αυτά τα πράγματα και τα παθήματα: «Πολλές φορές ο Θεός, όταν με τα λόγια δεν πείθει, τότε αφήνει τη διδασκαλία στην εμπειρία των καταστάσεων», λέει ο Χρυσορρήμων (ό.π.), «όπως έχει γραφεί: «Παιδεύσει σε ἢ ἀποστασία σου, καὶ ἡ κακία

μεγαλύτερο χάρισμα, που μπορεί να δώσει ο Θεός προς ένα κτίσμα σε αυτήν την ζωή; Μέσα από αυτήν ἴσουν αγαπημένος από τους αγγέλους, σύντροφος με τους αγίους, ναός ἔμψυχος της θεότητας, όπως λέει ο θείος Παύλος: «ἄρα οὖν οὐκ ἐστὶ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκείοι τοῦ Θεοῦ (: Ἄρα δεν εἶστε πλέον ξένοι, ὅπως προηγουμένως, και προσωρινοὶ πολῖτες τῆς Εκκλησίας του Χριστοῦ, ἀλλὰ εἶστε συμπολῖτες ὄλων των ἁγίων, και οικικοί του Θεοῦ)» (Εφ. 2, 19). Αυτή η χάρις κατοικούσε σε σένα πάντοτε, αυτή σε κυβερνούσε, αυτή σε παρηγορούσε ως φιλόστοργη μητέρα με τις ουράνιες γλυκύτητες, με το ακατηγόρητο της συνειδήσεως και με τα θεία της μυστήρια: αυτή σε κρατούσε συχνά ως υιὸ μονογενή στις αγκαλιές της πρόνοιάς της. Αλλά εσύ, ὄντας νέος, που έπασχε από άγνοια, καταφρόνησες ὅλα αυτά και θέλησες να κακομεταχειρισθείς χωρίς κανένα ὄφελος την ελευθερία του αυτεξουσίου σου, για να ζεις σύμφωνα με τις επιθυμίες σου, αντί να το χρησιμοποιήσεις, για να υποτάσσεσαι με πολὺ μισθὸ

στον ουράνιο Πατέρα σου και σκέφθηκες εσφαλμένα, ὅτι θα κάνεις ἕνα μεγάλο κέρδος, αν απομακρυνθείς από τον Θεό και Πατέρα σου.
Ὡ σκέψη ἀνόητη, η οποία σου ἔφερε αντίστροφα τα πράγματα, διότι όταν ἴσουν διαταζόμενος και υπήκοος, τότε ἴσουν σ' αλήθεια αυτεξούσιος και ελεύθερος· και όταν φάνηκες πως εἶσαι αυτεξούσιος και ελεύθερος, τότε ἔγινες σ' αλήθεια δούλος και ιεζουσιαζόμενος. Ὡ και να ἦταν δυνατόν να ἔμπαινε κανείς στην καρδιά σου, αδελφέ, και να την κάνει να αισθανθεί το μεγάλο σκοτάδι της άγνοιας, που την κυριέψε και σε ἔκανε να υπολογίζεις τα κτίσματα περισσότερο από τον Κτίστη, να νομίζει βαρὺ και σκληρὸ φορτίο τον ελαφρὺ και γλυκὸ ζυγὸ της υποταγῆς σε αυτόν τον φιλοστοργότατο Πατέρα σου: «ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστός καὶ τὸ φορτίον μου ἑλαφρόν ἐστιν (:Μη διστάσετε· διότι ο ζυγὸς μου εἶναι καλὸς και χρησίμος και το φορτίο των υποχρεώσεων και των καθηκόντων, που επιβάλλω ἐγώ, εἶναι ελαφρὸ. [Εγὼ το επιβάλλω, ἀλλὰ και ἐγὼ σας βοηθῶ να το σηκώσετε]» (Μαθ. 11,

30) και να νομίζεις για ελευθερία σου εκείνο που εἶναι ἀληθινὰ αἰχμαλωσία σου, καθώς εἶναι γραμμένο σχετικά με την Ἱερουσαλήμ «ἀντὶ ἐλευθέρας ἐγένετο εἰς δούλην (: ἀπὸ ελευθερῆς ἐγίνε δούλη)» (Α' Μακαβ. 2, 11). Και ὅπως λέει ο Παύλος: «ὅτε γὰρ δούλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῆ δικαιοσύνη. τίνα οὖν καρπὸν εἶχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος (: Ἄλλοτε, ὅταν ἴσασταν ὑπόδουλοι στην αμαρτία, ἴσασταν μεν ελεύθεροι ως προς την δικαίωση και την ἀρετή, που θέλει ο Θεός, ἀλλὰ ποῖον καρπὸ, ποῖο κέρδος και ωφέλεια εἶχατε τότε ἀπὸ τα ἔργα της αμαρτίας, για τα οποία τώρα ντρέπεσθε κάθε φορά που τα ἐνθυμείσθε; Διότι η κατάληξη ἐκείνων εἶναι ο αἰώνιος πνευματικὸς θάνατος) [Ρωμ. 6, 20-21]. Ὅμως ἔστω και τώρα τίναξε το παχὺ σκοτάδι και την πλάνη ἀπὸ τον νοῦ σου και ἀναλαμβάνοντας τη φρόνηση που ἔχασες, γνώρισε πως δεν ὑπάρχει ἄλλη ελευθερία, ὅπως το να υποτάσσεσαι με ὅλη την τελειότητα στον Θεό και ὅπως το να αφήνεις τον εαυτό σου να κυβερνᾶται ἀπὸ τη θέληση του ουράνιου

Πατέρες και δάσκαλοι, σκέφτομαι:
«Τι είναι Κόλαση;»
Και λέω πως είναι «το μαρτύριο του να μην αγαπάει κανείς».
Μια φορά, μέσα στο άπειρο, το άμετρο σε χρόνο και σε διάστημα, δόθηκε σε μια πνευματική ύπαρξη - με την εμφάνισή της στη γη η δυνατότητα να πει στον εαυτό της: «Υπάρχω κι αγαπώ».

Μια φορά, μονάχα μια φορά, της δόθηκε μια στιγμή αγάπης ενεργητικής, ζώσης, και γι' αυτό της δόθηκε η επίγεια ζωή και μαζί μ' αυτήν ο καιρός και οι διορίες. Και τι έγινε λοιπόν; Αυτή η ευτυχισμένη ύπαρξη αρνήθηκε το ανεκτίμητο δώρο, δεν το εκτίμησε, δεν το αγάπησε, το κοίταζε κοροϊδευτικά κι έμεινε αναισθητή. Όταν μια τέτοια ύπαρξη φύγει απ' τη γη, βλέπει τους κόλπους του Αβραάμ, κουβεντιάζει με τον Αβραάμ, όπως μας λέει η παραβολή περί Λαζάρου και πλουσίου, ατενίζει και τον Παράδεισο, μπορεί να πλησιάσει και τον Κύριο, μα αυτό ακριβώς είναι το μαρτύριό της, ότι ανεβαίνει στο Θεό χωρίς να 'χει αγαπήσει, γιατί αγγίζει εκείνους που έχουν αγαπήσει και που αυτή είχε περιφρονήσει την αγάπη τους. Γιατί τώρα βλέπει καθαρά και θα πει μόνος του στον εαυτό του: «Τώρα πια κατέχω τη γνώση και, αν και διψώ ν' αγαπήσω. Δε θα υπάρχει πια κανένας άθλος στην αγάπη μου, δε θα υπάρχει ούτε θυσία γιατί τέλειωσε η επίγεια ζωή μου και δε θα 'ρθει ο Αβραάμ να μου δώσει έστω και μια σταγόνα ζώντος ύδατος (δηλαδή να μου ξαναδώσει το δώρο της επίγειας ζωής που είχα πρώτα) για να δροσίσει τη φλόγα της δίψας μου για πνευματική αγάπη, που με φλογίζει τώρα και που την περιφρόνησα όσο ήμουν στη γη. Δεν έχω πια ζωή και δε θα υπάρξει πια καιρός! Κι αν ακόμα θα 'μουν πρόθυμος να θυσιάσω τη ζωή μου για τους άλλους, είναι αργά πια, γιατί πέρασε εκείνη η ζωή που θα μπορούσα να την κάνω θυσία στην αγάπη και τώρα μια άβυσσος χωρίζει εκείνη τη ζωή απ' την τωρινή μου ύπαρξη».

Μιλάνε για φλόγες υλικές που έχει η Κόλαση: δεν εξετάζω αυτό το μυστήριο γιατί τρομάζω, μα σκέφτομαι πως κι αν ακόμα υπήρχαν υλικές φλόγες, τότε, μα την αλήθεια, οι κολασμένοι θα τις δέχονταν με χαρά γιατί με τα σωματικά μαρτύρια θα ξεχνούσαν, έστω και για μια στιγμή, το ψυχικό μαρτύριο που είναι πολύ πιο τρομερό. Μα ούτε και είναι δυνατό να τους απαλλάξει κανείς απ' αυτό το ψυχικό μαρτύριο, γιατί δεν είναι εξωτερικό μα το 'χουν μέσα τους. Μα κι αν ήταν δυνατόν να τους απαλλάξουν, τότε, έτσι νομίζω, θα γίνονταν ακόμα πιο πικρά δυστυχισμένοι. Γιατί κι αν ακόμα τους συγχωρούσαν οι δίκαιοι απ' τον Παράδεισο, βλέποντας τα μαρτύριά τους και τους καλούσαν κοντά τους αγαπώντας τους απεριόριστα, και πάλι τα μαρτύριά τους θα μεγάλωναν, γιατί ίσα ίσα μ' αυτή τη συγγνώμη θα μεγάλωνε και η δίψα τους για ανταπόδοση αγάπης, για αγάπη ενεργητική και γεμάτη ευγνωμοσύνη, που τους είναι αδύνατο πια να δείξουν. Ωστόσο σκέφτομαι ταπεινά πως όταν θα παραδεχτούν πως τους είναι αδύνατο, θα ξαλαφρώσουν κάπως γιατί, παίρνοντας την αγάπη των δικαίων και μη έχοντας τη δυνατότητα να την ανταποδώσουν, θα υποταχτούν και θα ταπεινωθούν και θα κερδίσουν έτσι κάτι σαν ομοίωμα της ενεργητικής αγάπης, που περιφρόνησαν στη γη, και μιας πράξης που κάπως μοιάζει με εκείνη... Λυπάμαι, αδερφοί και φίλοι μου, που δεν μπορώ να το πω πιο καθαρά αυτό. Όμως, αλλοίμονο σε κείνους που αυτοκαταστράφη-

καν πάνω στη γη, αλλοίμονο σε κείνους που αυτοκτόνησαν! Νομίζω πως δεν μπορούν να υπάρξουν πιο δυστυχισμένοι απ' αυτούς. Είναι αμαρτία, μας λένε, να προσευχόμαστε γι' αυτούς στο Θεό και η Εκκλησία, εξωτερικά, σάμπως να τους αποδιώχνει, μα η ψυχή μου λέει πως θα μπορούσαμε να δεηθούμε και γι' αυτούς. Δε θα θυμώσει ο Χριστός για ένα δείγμα αγάπης. Εγώ προσευχόμουν όλη μου τη ζωή μέσα μου γι' αυτούς, σας το εξομολογούμαι, πατέρες και δάσκαλοι, μα και τώρα προσεύχομαι κάθε μέρα.

Ω, υπάρχουν κι άνθρωποι που φτάσανε στην Κόλαση αλαζόνες και θηριώδεις, παρ' όλη την αδιαφιλονίκητη γνώση και την ενάτηνση της αναντίρρητης αλήθειας. Υπάρχουν μερικοί φρικαλέοι που πήγαν με το μέρος του Σατανά και το αλαζονικό πνεύμα του. Αυτοί θέλανε μονάχοι τους την Κόλαση και δεν μπορούν να τη χορτάσουν. Αυτοί είναι πια εθελοντές κολασμένοι. Καταράστηκαν μονάχοι τους τον εαυτό τους γιατί καταράστηκαν το Θεό και τη ζωή. Τρέφονται με την άγρια αλαζονεία τους, όπως ένας πεινασμένος που βρέθηκε στην έρημο κι άρχισε να βυζαίνει το ίδιο του το αίμα. Μα δε θα χορτάσουν εις τους αιώνες των αιώνων γιατί δε δέχονται να τους συγχωρέσουν και καταριώνται το Θεό που τους καλεί κοντά του. Δεν μπορούν να κοιτάζουν χωρίς μίσος το Θεό και απαιτούν να μην υπάρχει Θεός της ζωής, απαιτούν να αυτοκηδευστεί ο Θεός και να καταστρέψει τη δημιουργία του. Και θα καίγονται εις τον αιώνα τον άπαντα στις φλόγες της οργής τους, διψώντας το θάνατο και την ανυπαρξία. Μα δεν θα τον λάβουν το θάνατο.

Απόσπασμα από το βιβλίο «Αδελφοί Καραμαζόφ», Τόμος Β', του Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι

19/2 ΟΣΙΑ ΜΑΡΙΑ ΤΟΥ ΟΛΟΝΕΤΣ

Η Οσία Μαρία γεννήθηκε κατά τον 19ο αιώνα μ.Χ. στο χωριό Περεντίνο της επαρχίας Σταράγια του Νόβγκοροντ από ευσεβείς και φιλόθεους γονείς. Ο πατέρας της ονομαζόταν Βασίλειος Σωφρόνωφ και αξιώθηκε να αποκτήσει ακόμη τέσσερα παιδιά, δύο υιούς και δύο θυγατέρες. Από μικρή ηλικία η Μαρία διδάχθηκε το Ωρολόγιο και το Ψαλτήρι. Τα βράδια του χειμώνα καθόταν και διάβαζε τους Βίους των Αγίων, ενώ τη νύχτα σηκωνόταν κρυφά και σχεδόν αθόρυβα πήγαινε μπροστά στις ιερές εικόνες και έκανε μετάνοιες.

Τα χρόνια περνούσαν, αλλά η Μαρία δεν αποφάσιζε να κάνει τη δική της οικογένεια. Επισκεπτόταν τακτικά τα μοναστήρια και τους ασκητές που ζούσαν στα δάση πέρα από τον ποταμό Λόβατ. Κάποιος από τους αγίους εκείνους Γέροντες τη συμβούλεψε να βαδίσει προς το βορά, στη λίμνη Βείζ, όπου ζούσε ο ερημίτης π. Ησαΐας, ο θείος της. Εκείνος θα την καθοδηγούσε στο δρόμο της σωτηρίας. Έτσι η Οσία Μαρία ξεκίνησε για το Όλονετς, για να πάρει την ευλογία του πατρός Ησαΐου. Εκεί και έμεινε, για να σηκητέψει, μέσα σε μια καλύβα.

Μετά τρία χρόνια ασκήσεως και προσευχής ήλθαν νέοι πειρασμοί. Η Οσία αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την καλύβα της και να περιπλανιέται στα δάση και στην έρημο. Έτσι έφθασε μετά από πολλές ταλαιπωρίες για προσκύνημα στη Σταυρούπολη του Καυκάσου, αναζητώντας ένα ησυχαστικό καταφύγιο σε μια χαράδρα.

Μετά από πολύ άσκηση και προσευχή έφθασε ο καιρός να παραδώσει την αγία της ψυχή στον Κύριο, που τόσο αγάπησε. Η ψυχή της χωρίσθηκε από το σώμα της Αγίας το έτος 1860 μ.Χ.

21/2 ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΜΑΣΤΡΙΔΟΣ

Ο Άγιος Γεώργιος καταγόταν από την Κρώμνη της Αμάστριδος και γεννήθηκε από ευσεβείς γονείς, τον Θεόδωρο και την Μεγεθώ.

θαυματουργίας.

Ο Άγιος Γεώργιος κοιμήθηκε με ειρήνη το έτος 805 μ.Χ.

Μετά τις σπουδές του, απήλθε στο όρος της Συρκικής και εκεί αφού βρήκε Γέροντα ασκητή διδάχθηκε τα της μοναχικής πολιτείας και έλαβε από αυτόν το αγγελικό σχήμα. Μετά τον θάνατο του Γέροντά του μετέβη στην πόλη Βόνυσα της Ακαρνανίας και ασκήτευε εκεί. Όταν μετά την κοίμησή του Επισκόπου Αμάστριδος κενώθηκε η θέση αυτού, η Εκκλησία αμείβουσα τις αρετές και τα χαρίσματά του, τον έταξε ποιμένα της Εκκλησίας της Αμάστριδος, την οποία ποίμανε θεοφιλώς και θεαρέστως. Η χειροτονία του Αγίου σε αρχιερέα έγινε στην Κωνσταντινούπολη.

Ο Άγιος διακόνησε την Εκκλησία, φρόντισε τον ιερό κλήρο και ενδιαφέρθηκε για την προστασία ορφανών και χηρών, τη διατροφή και τη συντήρηση των πτωχών και την απαλλαγή τους από χρέη. Ο Θεός, βλέποντας την οσιακή του πολιτεία, τον αξίωσε και του χαρίσματος της

22/2 ΑΓΙΟΙ ΕΝΝΕΑ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΚΟΛΑΪΣ ΕΝ ΓΕΩΡΓΙΑ

Το μαρτύριο των εννέα παιδομαρτύρων έγινε τον 6ο αιώνα μ.Χ. στη Γεωργία. Σε ένα μεγάλο χωριό της νοτιοδυτικής Γεωργίας, στην πεδιάδα Κολά, όπου βρίσκονται οι πηγές του ποταμού Κύρου, ζούσαν ελάχιστοι Χριστιανοί. Οι περισσότεροι κάτοικοι ήταν ακόμη ειδωλολάτρες. Τα παιδιά των Χριστιανών έπαιζαν με τα παιδιά των ειδωλολατρών και μόλις ο ιερέας κτυπούσε την καμπάνα για τον Εσπερινό, άφηναν το παιχνίδι και έτρεχαν στην Εκκλησία. Τα ακολουθούσαν όμως πάντοτε εννέα από τα παιδιά των ειδωλολατρών: ο Γουαράμ, ο Ατανέρσε, ο Μπακάρ, ο Βάτσε, ο Μπατζίμι, ο Τάτσι, ο Τζουανσέρι, ο Ραμάζι και ο Παρσμάν. Μα σαν έφθασαν στην πύλη του ναού, οι Χριστιανοί δεν επέτρεπαν σε αυτά να εισέλθουν στο ναό. Αυτό έγινε αρκετές φορές. Τα παιδιά επέμεναν και αποφάσισαν να βαπτισθούν Χριστιανοί.

Ο ιερέας του χωριού, ένας σεβάσμιος και άγιος λευίτης, τα κατήχησε και τα δίδαξε τις ευαγγελικές εντολές. Δεν τολμούσε όμως να τα βαπτίσει την ημέρα, διότι φοβόταν τους ειδωλολάτρες. Μια νύχτα, λοιπόν, τα πήρε μαζί του και τα οδήγησε στον ποταμό. Πολλοί Χριστιανοί τον ακολούθησαν. Την εποχή εκείνη το ποτάμι ήταν παγωμένο. Μα μόλις τα παιδιά μπήκαν μέσα, για να βαπτισθούν, το νερό, με τη δύναμη του Θεού, έγινε ζεστό. Το εξάισιο αυτό θαύμα το ακολούθησε ένα άλλο θαυμαστό γεγονός: Άγγελοι από τον ουρανό κατέβηκαν και να ένδυσαν με λευκούς χιτώνες.

Αλήθεια, ξέρουμε τι λέμε;

Και λοιπόν ο Κουτσοφλέβρος παλιότερα ήταν ο πιο ζεστός μήνας, να το ξέρετε! Μη σας ξεγελάνε τα άσπρα βουνά και το παγωμένο, κρύσταλλο νερό της βρύσης, ούτε το ξεροβόρι που σε κάνει να σφίγγεις ακόμη πιο πολύ το κασκόλ στον λαιμό σου...

Ήταν ζεστός, ναι γιατί οι άνθρωποι έρχονταν πιο κοντά να ζεσταθούν στο τζάκι... Να καθίσουν στο παραγώνι και να πουν τα

νέα τους, το αστείο τους ή και ακόμα να τσακωθούν...

Πάντως και για να τσακωθείς η καρδιά του ενός έρχεται πιο κοντά στον άλλον...

Σε αυτές τις όμορφες στιγμές στην καρδιά του χειμώνα γεννήθηκαν και οι παροιμίες μας, τα γνωμικά μας, οι γλωσσοδέτες μας που κρατάνε συντροφιά στα παιδιά όπως και τα αινίγματα.

Κάπως έτσι, όταν ακόμη οι άνθρωποι έρχονταν κατά ο ένας με τον άλλο διαιωνίστηκαν και κάποιες παροιμιακές φράσεις που χρησιμοποιούμε κάθε μέρα τόσο συχνά! Ποιος άραγε να τις είπε; Από πού κρατάει η σκούφια τους; Τι σήμαιναν τότε και τώρα πώς τις λέμε; Ελάτε, καθίστε κι εσείς μαζί μας στη ζεστασιά αυτής της παρέας μας... Ελάτε να γυρίσουμε το ρολόι του χρόνου πίσω και να πάμε ν' αναμώσουμε τους προγόνους μας και να ξεθάψουμε λίγες από τις ρίζες της γλώσσας μας... της ταλαίπωρης, παραπταμένης, ξεχασμένης γλώσσας των Ρωμηών...

Φτιάξτε ένα ζεστό, χαλαρωτικό αφέψημα από τα βότανα των βουνών μας και λάβετε θέση:

«Στις ορεινές περιοχές, όπου δεν ήταν εύκολη η αποθήκευση νερού σε στάμνες, χρησιμοποιούσαν τα ασκιά ή αλλιώς τα τουλούμια, όπως λέγονται στα τούρκικα. Έτσι όταν ήθελαν ν' αδειάσουν νερό από το τουλούμι, αυτό έπεφτε μπτόλικο όπως πέφτει όταν βρέχει δυνατά. Σήμερα όταν λέμε **«βρέχει με το τουλούμι»** εννοούμε πως βρέχει δυνατά.

Μη μου πείτε πως το γνωρίζατε;

Μια παλιά συνήθεια όριζε τα οικογενειακά κειμήλια να κρέμονται στους τοίχους για διακόσμηση, αλλά και για να φαίνονται. Έτσι επικράτησε να λέγεται κοροϊδευτικά η φράση, για εκείνη την κοπέλα που γέρασε τόσο πολύ και δεν παντρεύτηκε, ώστε να πρέπει να κρεμαστεί στον τοίχο μαζί με τα υπόλοιπα αντικείμενα δηλαδή **«έμεινε στο ράφι»**.

Και τώρα ας απολαύσουμε την εξυπνάδα της φυλής μας. Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας αλλά και μετά, κατά την Ελληνική Επανάσταση το μόνο μέρος που δεν κατάφεραν να πατήσουν οι Τούρκοι ήταν η Μάνη. Κάποια στιγμή ο Ιμπραήμ συνειδητοποίησε πως ο μόνος τρόπος για να νικήσει τους Μανιάτες ήταν η πονηριά. Έστειλε λοιπόν ανθρώπους του μεταμφιεσμένους σε καστανάδες για να διεισδύσουν στον πληθυσμό. Οι ψεύτικοι καστανάδες όμως δεν αρκέστηκαν στο να πουλάνε τα κάστανα αλλά τα χάριζαν κιόλας στους Μανιάτες προσπαθώντας

να αντλήσουν πληροφορίες για τον στρατό τους. Αυτό προκάλεσε εντύπωση και καχυποψία με αποτέλεσμα να αποκαλυφθούν και να πέσουν τελικά στα χέρια των Μανιατών. Οι κατάσκοποι ομολόγησαν την αλήθεια και όταν ρώτησαν τι θα απογίνουν λέγεται πως οι Μανιάτες απάντησαν πως αυτοί **«Δεν χανίζουν κάστανα»!**

Εντυπωσιασμένοι; Και που να μάθετε τι φράση παροιμιακή έβγαλαν κάποιιοι Αθηναίοι την ίδια εποχή, κατά το 1843.

Δύο καλές οικογένειες, λοιπόν, της Αθήνας, του Φλάμη και του Ταλιάνη, επρόκειτο να συγγενέψουν με τον γάμο των παιδιών τους. Η ώρα του γάμου έφτασε, όμως όλοι έκπληκτοι διεπίστωσαν πως απουσίαζε η νύφη η οποία είχε αποφασίσει να φύγει με τον εκλεκτό της καρδιάς της κι όχι να παντρευτεί αυτόν που είχε επιλέξει ο πατέρας της. Έξω φρενών ο γαμπρός κυνήγησε την κοπέλα για να ξεπλύνει την προσβολή που του είχε γίνει, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Στη συνέχεια, πήγε στο σπίτι του παρ'όλιγου πεθερού του και ζήτησε πίσω όλα τα δώρα που είχε κάνει στην νύφη και την οικογένειά της. Φαίνεται, όμως πως ο πατέρας της νύφης είχε υποψιαστεί τι θα επακολουθούσε, γιατί ένας όρος στο προικοσύμφωνο όριζε πως δε θα δινόταν τίποτε πίσω σε περίπτωση που κάτι συνέβαινε. Έτσι ο νέος πλήρωσε εκείνος τα δώρα του άλλου. Από τότε οι Αθηναίοι όταν γινόταν αδικία σε βάρος κάποιου, συνήθιζαν να λένε πως **«άλλος πλήρωσε την νύφη»**.

Και για όποιον μπερδεύει τα λόγια του, καιρός να μάθει από πού βγήκε, η φράση **«κάνει σαρδάμ»**.

Πρόκειται για εύρημα του Αχιλλέα Μαδρά (1875 - 1972) του Έλληνα ηθοποιού και σκηνοθέτη, που γύρισε την πρώτη κινηματογραφική υπερπαραγωγή στην Ελλάδα το 1926, με τίτλο **«Μαρία η Πενταγιώτισσα»**. Όταν έπαιζε έκανε συνήθως πολλά λάθη και για να διακωμωδήσει την κατάσταση αποφάσισε να τα ονοματίσει κάνοντας αναγραμματισμό του ονόματός του! (Μαδράς - σαρδάμ).

Πολλές φορές επίσης έχουμε χρησιμοποιήσει την παροιμία **«Ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι»**. Έτσι πρωτοειπώθηκε όμως; Για να δούμε. Η πρώτη φορά που ειπώθηκε ήταν: **«Ζήσε Μαύρε μου να φας το Μάη τριφύλλι»**. Με το όνομα Μαύρος αποκαλούνταν κατά το παρελθόν στη χώρα μας τα άλογα, τα οποία χρησιμοποιούσαν σε πολλές εργασίες της καθημερινής ζωής και κυρίως της αγροτικής. Κατ' άλλους, το

«μαύρε μου» αναφέρεται σε γάιδαρο ή βόδι. Φαίνεται όμως πως στην περίοδο που προηγείτο του Μάη ο αγρότης δεν είχε τροφή να το θρέψει ικανοποιητικά και του ζητούσε να κάνει υπομονή μέχρι τότε που θα μπορούσε να του προσφέρει πιο εκλεκτή τροφή.

Όμως, αν ζεσταθήκατε αρκετά εδώ κοντά στη φωτιά και επιλέξατε να σας κρατάει συντροφιά, το χαλαρωτικό χαμομηλάκι, μπορεί να... νυστάξατε! Γι' αυτό κι εμείς τώρα θα σας πούμε για χορούς και τραγούδια.

Ο γνωστός Έλληνας σατυρικός ποιητής Γεώργιος Σουρής από την Ερμούπολη της Σύρου είχε γράψει ένα ποίημα για το πρώτο φύλλο της έμμετρης εβδομαδιαίας εφημερίδας «Ρωμής» στις 2 Απριλίου 1833. Αυτή η εφημερίδα κυκλοφόρησε για 37 χρόνια περίπου! Το ποίημά του αυτό έλεγχε την βασίλισσα Όλγα, γιατί ως Ρωσίδα εκδήλωνε κάθε τόσο την αγάπη της για την πατρίδα της, ειδικά σε μία χρονική στιγμή που η Ελλάδα κατηγορούσε την Ρωσία για εχθρική πολιτική απέναντί της.

Μιας κυράς μας το μωρό είναι άρρωστο βαριά.

Κι αυτή πάει σε χορό για να βρει παρηγοριά.

Κι αν αρρώστησε και τι;

Κι ο χορός καλά κρατεί.

Πολλές φορές ακούμε και λέμε **«Τα ίδια Παντελάκη μου τα ίδια Παντελή μου»**. Μπορούμε άραγε να αλλάξουμε αυτό το όνομα και να χρησιμοποιήσουμε ένα άλλο; Αν μάθουμε την καταγωγή αυτής της φράσης σίγουρα θα καταλάβουμε ότι δεν μπορούμε να αντικαταστήσουμε «τον Παντελή». Η παροιμιώδης αυτή φράση πιστεύεται πως οφείλει την καταγωγή της σ' έναν Κρητικό, τον Παντελή Αστραπογιαννάκη. Μετά την κατάληψη του νησιού από τους Ενετούς, εκείνος και μερικοί συμπατριώτες του κατέφυγαν στα βουνά και από εκεί παρενοχλούσαν τους κατακτητές. Μάλιστα, συνήθιζε να δίνει κουράγιο στους Κρητικούς λέγοντας πως σύντομα θα κατόρθωνε να απελευθερώσει τον τόπο. Ο καιρός όμως περνούσε και τα πράγματα διόλου δεν βελτιώνονταν. Μόνο ο Αστραπογιαννάκης δεν απελπιζόταν και συνέχιζε να υποσχεται την απελευθέρωση, αλλά οι συμπατριώτες του είχαν πάψει να τον πιστεύουν και όταν τον άκουγαν να λέει κάτι τέτοιο απαντούσαν: **«Τα ίδια Παντελάκη μου, τα ίδια Παντελή μου»**.

Και επειδή τα **«κουμπιά της Αλέξαννας»** αρχίζουν και γίνονται πολλά, ας ξεκαθαρίσουμε κι αυτή την φράση την βυζαντινή.

Όταν οι Φράγκοι κατέλαβαν τον Ισθμό της Κορίνθου, την Ακροκόρινθο διοικούσε ο Λέων Σγουρός, που αναγκάστηκε να κλειστεί στο οχυρό το 1005. Οι Φράγκοι όμως επέστρεψαν πάλι το 1207 και το πολιορκήσαν μέχρι το 1210. Οι πολιορκημένοι παρά τις δυσκολίες, αντιστάθηκαν σθεναρά. Ο Λέων Σγουρός ήταν παντρεμένος με την κόρη του Αλεξίου του Γ', την οποία ο λαός αποκαλούσε Αλέξαινα. Εκείνη προκειμένου να βοηθήσει τον άντρα της στον αγώνα του, έχτισε με δικά της χρήματα πολειμίστρες σε διάφορα σημεία της Ακροκορίνθου, τις οποίες ο λαός αποκαλούσε κομβίες. Όταν οι Φράγκοι επιτέθηκαν ξανά, ο λαός συνήθιζε να λέει πως οι κομβίες της Αλέξαινας άντεχαν ακόμα. Με τον καιρό όμως η λέξη «κομβίες» μετατράπηκε σε... «κουμπιά» και σήμερα υποδηλώνει ότι βρισκόμαστε σε δύσκολη θέση.

Επειδή η ώρα όμως δίπλα στη ζεστασιά του τζακιού πέρασε θα τελειώσουμε την κου-

βέντα μας με την διάσωση των παροιμιακών αυτών φράσεων με την Ψωροκώσταινα. Ελπίζουμε να σας άρεσε η παρέα, το πλησίασμα των λόγων, η ζεστή καρδιά... Όλοι μας «συμβουλευόουν» να κρατάμε αποστάσεις σήμερα. Τουλάχιστον, μέσα από την φιλόξενη αυτή στήλη θα μπορούμε να λέμε την παράδοση της Ελλάδας μας, της Ψωροκώσταινας...

Η Ψωροκώσταινα ήταν πρόσωπο υπαρκτό που βίωσε τα γεγονότα της Ελληνικής Επανάστασης και πρόσφερε ό,τι είχε για την σωτηρία της πατρίδας. Το πραγματικό της όνομα ήταν Πανωραία Χατζηκώστα και ήταν παντρεμένη με έναν πλούσιο έμπορο στις Κυδωνίες. Όταν η πόλη καταστράφηκε από τους Τούρκους, εκείνη ήταν η μόνη που επιβίωσε και βρέθηκε στα Ψαρά. Εκεί με την βοήθεια του Βενιαμίν του Λέσβιου, δασκάλου της Ακαδημίας των Κυδωνιών, έζησε ξανά καλές μέρες και στη συνέχεια εγκαταστάθηκε στο Ναύπλιο μαζί του. Όταν εκείνος πέθανε, η Πανωραία έκανε κάθε είδους δουλειά για να επιβιώσει, από αχθοφόρος μέχρι πλύστρα. Παρά τα δικά της προβλήματα, η Πανωραία Χατζηκώστα, που πολλοί αποκαλούσαν πειραχτικά Ψωροκώσταινα, πήρε υπό την προστασία της δεκάδες ορφανά και τα συντηρούσε με δικά της έξοδα. Το 1826, κατά τη διάρκεια εράνου για το πολιορκημένο Μεσολόγγι, πρώτη η Ψωροκώσταινα βγάδι από την τσέπη της ένα ασημένιο γρόσι κι ένα δαχτυλίδι και τα προσφέρει στην επιτροπή λέγοντας χαρακτηριστικά **«Δεν έχω τίποτα άλλο απ' αυτό το ασημένιο δαχτυλίδι κι αυτό το γρόσι. Αυτά τα τιποτένια προσφέρω στο μαρτυρικό Μεσολόγγι»**, με αποτέλεσμα να μιμηθούν πολλοί το παράδειγμά της. Μια άλλη εκδοχή αναφέρει πως κάποτε συνάντησε τον Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια, ο οποίος προσφέρθηκε να της δώσει μια μικρή ελεημοσύνη, αλλά αντ' αυτού, εκείνη του έδωσε ό,τι χρήματα είχε μαζέψει. Το γεγονός αυτό συγκίνησε τον Κυβερνήτη, που έδωσε εντολή να της χορηγηθεί σύνταξη.

Τι λέτε, λοιπόν; Ο Φλεβάρης δεν είναι ο πιο ζεστός μήνας;

ΠΗΓΗ: Α. Κιουρτσίδου, «Γιατί το λέμε έτσι»

Την επόμενη ημέρα οι ειδησολάτρες γονείς αναζήτησαν τα παιδιά τους. Τα βρήκαν στα σπίτια των Χριστιανών και πληροφορήθηκαν τι είχε συμβεί. Έγιναν έξαλλοι και οργίσθηκαν. Αρχισαν να τα κτυπούν και να προσπαθούν να τα πείσουν να αρνηθούν τον Χριστό. Εκείνα όμως ομολογούσαν με αθωότητα και ανδρεία την πίστη τους στον Κύριο.

Έτσι αποφάσισαν να τα φονεύσουν, προς παραδειγματισμό και των υπολοίπων συγχωριανών τους. Με επικεφαλής τον ηγεμόνα πήγαν κοντά στον ποταμό και έσκαψαν ένα βαθύ λάκκο, όπου έριξαν μέσα τους μικρούς Αγίους. Ήσαν όλοι από επτά μέχρι εννέα χρόνων.

Ο Όσιος Έρασμος γεννήθηκε στη Ρωσία από πλούσιους και επιφανείς γονείς. Όταν, μια μέρα, κατά την διάρκεια της Θείας Λειτουργίας, άκουσε τον διάκονο να προσεύχεται για εκείνους που αγαπούν την ευπρέπεια του οίκου του Κυρίου, διέθεσε ολόκληρη την περιουσία του για την ευπρέπεια του ναού της Υπεραγίας Θεοτόκου των Σπηλαίων της Λαύρας του Κιέβου. Έπειτα έγινε και ο ίδιος μοναχός εκεί και άρχισε να στολίζει τον εαυτό του με τις αρετές του Αγίου Πνεύματος.

Όμως ο διάβολος έστησε μια ολέθρια παγίδα στον Όσιο. Όταν πια όλα τα πλούτη του είχαν χρησιμοποιηθεί για την Εκκλησία της Παναγίας, ο μακάριος Έρασμος σκέφθηκε ότι μάταια τα ξόδεψε γι' αυτό τον σκοπό και ότι έπρεπε να τα μοιράσει στους πτωχούς. Ο Όσιος δεν κατάλαβε πως οι λογισμοί αυτοί ήταν πειρασμοί. Έπεσε σε αθμία και απόγνωση. Ούτε οι προσπάθειες

του ηγουμένου, ούτε η συμπαράσταση και οι συμβουλές των αδελφών στάθηκαν ικανές να τον βοηθήσουν και να τον παρηγορήσουν. Άρχισε να ζει απρόσεκτα για μοναχό. Σταπαλούσε τον χρόνο του μοναχικού βίου του άσκοπα, χωρίς πνευματικό αγώνα, χωρίς προσευχή, χωρίς υπακοή, βυθισμένος στην ψυχόλεθηρη ακηδία και την αμέλεια.

Όταν είδαν οι πατέρες ότι τα λόγια τους όχι μόνο δεν τον ωφελούσαν, αλλά τον ερέθιζαν κιόλας, σταμάτησαν πια να του μιλούν και άρχισαν να προσεύχονται. Ο φιλόνητος Κύριος δεν άφησε να πάνε χαμένοι οι προηγούμενοι κόποι και οι αρετές του δούλου Του. Παρεχώρησε, λοιπόν, να ασθενήσει. Ο Όσιος έφθασε στα πρόθυρα του θανάτου. Για επτά ημέρες ήταν αναίσθητος, μην μπορώντας να πάρει τροφή ή να επικοινωνήσει με κανένα. Την όγδοη ημέρα ο ηγούμενος κάλεσε όλη την αδελφότητα γύρω στην κλίνη του. Εκείνη την στιγμή όμως, ο ετοιμο-

θάνατος Έρασμος, συνήλθε, ανασηκώθηκε, κάθισε στο κρεβάτι και είπε προς τους πατέρες: «Αδελφοί, είμαι αμαρτωλός και έζησα ράθυμα. Ο θάνατος με βρήκε αμετανόητο. Ενώ όμως ο διάβολος με χαρά περίμενε το τέλος μου, παρουσιάστηκαν οι Όσιοι Πατέρες μας Αντώνιος και Θεοδόσιος και μου είπαν ότι προσευχήθηκαν για μένα στον Κύριο. Και Εκείνος, σαν πολυεύσπλαχνος, μου χάρισε καιρό μετανοίας. Μετά είδα και την Κυρία Θεοτόκο, η οποία μου είπε ότι, επειδή στόλισα την Εκκλησία της και την πλούτισα με ωραίες εικόνες και πολύτιμα σκεύη, μεσολάβησε για μένα στον Υίο της και σε τρεις ημέρες θα με πάρει κοντά της, επειδή αγάπησα την ευπρέπεια του οίκου αυτής».

Έτσι, μετά τρεις ημέρες ο Όσιος Έρασμος, το έτος 1160 μ.Χ., κοιμήθηκε ειρηνικά.

Λένε για τον **μακάριο Αντώνιο** ότι ποτέ του δε σκέφθηκε να κάνει κάτι που να ωφελεί τον εαυτό του πότερο από τον πλησίον του. Κι αυτό, γιατί πίστευε πως το κέρδος του πλησίον του είναι γι' αυτόν άριστη εργασία.

Και πάλι είπαν για τον **αββά Αγάθωνα**, ότι έλεγε πως «ήθελα να βρω ένα λεπρό και να λάβω το σώμα του και να του δώσω το δικό μου». Είδες τέλεια αγάπη; Και πάλι, αν είχε κάποιο πράγμα χρήσιμο, δεν άντεχε να μην αναπαύσει μ' αυτό τον πλησίον του. Είχε κάποτε μια σμίλη για να κόβει τις πέτρες. Ήρθε λοιπόν ένας αδελφός κοντά του και, επειδή την είδε και τη θέλησε, δεν τον άφησε να βγει από το κελί του χωρίς αυτή.

Πολλοί ερημίτες παρέδωσαν τα σώματά τους στα θηρία και στο ξίφος και στη φωτιά, για να ωφελήσουν τον πλησίον.

Κανείς δεν μπορεί να φτάσει σ' αυτά τα μέτρα της αγάπης, αν δεν ζήσει κρυφά, μέσα του, την ελπίδα του Θεού. Και δεν μπορούν να αγαπήσουν αληθινά τους ανθρώπους όσοι δίνουν την καρδιά τους σ' αυτό τον εφήμερο κόσμο. Όταν ένας άνθρωπος αποκτήσει την αληθινή αγάπη, τον ίδιο το Θεό ντύνεται, μαζί με αυτήν. Είναι ανάγκη λοιπόν αυτός που απέκτησε το Θεό να πεισθεί ότι δεν μπορεί ν' αποκαταστήσει μαζί με το Θεό, τίποτε που να μην είναι αναγκαίο, αλλά να αποδυθεί και το ίδιο το σώμα του, δηλ. και αυτές τις μη αναγκαίες σωματικές αναπαύσεις. Ένας άνθρωπος, που είναι ντυμένος, στο σώμα και στην ψυχή, με την κοσμική μεταοδοξία και που ποθεί να απολαύσει τα αγαθά του κόσμου, δεν μπορεί να φορέσει το Θεό - να γίνει θεοφόρος - μέχρι να τα αφήσει. Γιατί ο ίδιος ο Κύριος είπε ότι «όποιος δεν εγκαταλείψει όλα τα κοσμικά και δε μισήσει την κοσμική ζωή του, δεν μπορεί να γίνει μαθητής μου» (Λουκ. 14, 26). Όχι μόνο να τα αφήσει, αλλά και να τα μισήσει. Αν λοιπόν δεν μπορεί να γίνει μαθητής του, πώς ο Κύριος θα κατοικήσει μέσα του; (308-9).

Δε θα αμελήσω να αναφέρω τι έκαμε ο άγιος **Μακάριος ο Μεγάλος**, για να ελέγξει

εκείνους που καταφρονούν τους αδελφούς τους. Βγήκε λοιπόν κάποτε να επισκεφθεί έναν άρρωστο αδελφό και ρώτησε τον άρρωστο αν ήθελε τίποτε. Εκείνος αποκρίθηκε πως θα 'θελε λίγο φρέσκο ψωμί. Και επειδή όλοι οι μοναχοί εκείνο τον καιρό όλη τη χρονιά συνήθιζαν και έφτιαχναν το ψωμί παξιμάδια, σηκώθηκε αμέσως εκείνος ο αξιομακάριστος άνθρωπος και, μ' όλα τα ενενήντα του χρόνια, βάδισε από τη σκήπη του στην Αλεξάνδρεια και αντάλλαξε τα ξερά ψωμιά, που πήρε από το κελί του, με φρέσκα και τα πήγε στον αδελφό.

Αλλά και ο αββάς Αγάθων, που ήταν σαν αυτόν το Μεγάλο Μακάριο που ανέφερα, έκαμε κάτι ακόμη πιο σπουδαίο. Αυτός ο αββάς ήταν ο πιο έμπειρος στα πνευματικά από όλους τους μοναχούς του καιρού του, και τιμούσε τη σιωπή και την ησυχία περισσότερο απ' όλους. Αυτός λοιπόν ο θαυμαστός άνθρωπος, όταν είχε πανηγύρι στην πόλη, πήγε να πουλήσει το εργοχείριό του. Οπότε βρήκε στην αγορά έναν ξένο άρρωστο και παραπεταμένο σε μια άκρη. Τι έκανε τότε; Νοίκιασε ένα σπιτάκι και έμνε κοντά του ασκώντας χειρωνακτική εργασία. Ό,τι έβγαζε το ξόδευε για τον άρρωστο και τον υπηρετούσε συνέχεια έξι μήνες, μέχρι που ο άρρωστος έγινε καλά. (373 - 4).

Ο λόγος του Κυρίου ο αληθινός και απευδής μάς λέει ότι δεν μπορεί ένας άνθρωπος να έχει μέσα του τον πόθο των κοσμικών πραγμάτων και μαζί, την αγάπη του Θεού (Ματθ. 6, 24).

Αυτός ο άνθρωπος να λογίζεσαι ότι είναι του Θεού, που από την πολλή του ευσπλαχνία νεκρώθηκε ως προς τις υλικές του ανάγκες. Διότι ο ελεών το φτωχό έχει το Θεό να φροντίζει για τις δικές του ανάγκες. Και αυτός που στερείται για το Θεό, βρήκε θησαυρούς ακένωτους.

Ο Θεός δε χρειάζεται τίποτε. Ευφραίνεται όμως όταν δει κάποιον να αναπαύει την εικόνα του και να την τιμά για την αγάπη του. Όταν έλθει κάποιος και σου ζητήσει αυτό που έχεις, μην πεις μέσα στην καρδιά σου ότι θα το κρατήσω αυτό για μένα, για να

Η αγάπη «ου ζητεί τα εαυτής»

με αναπαύει, και ότι ο Θεός θα ικανοποιήσει την ανάγκη του αδελφού με άλλο τρόπο. Γιατί αυτά τα λόγια τα λένε οι άδικοι που δεν γνωρίζουν το Θεό. Ο δίκαιος και ενάρετος άνθρωπος την τιμή που του έκανε ο ενδεής αδελφός του δεν την μεταβιβάζει σε άλλον, ούτε την ευκαιρία της ελεημοσύνης θα επιτρέψει στον εαυτό του να την χάσει. Ο φτωχός και ενδεής άνθρωπος λαμβάνει τα αναγκαία από τον Θεό, διότι κανέναν δεν εγκαταλείπει ο Κύριος. Συ όμως, που θέλησες να αναπαύσεις τον εαυτό σου μάλλον παρά το φτωχό αδελφό σου, αποποιήθηκες την τιμή που σου έκαμε ο Θεός και απομάκρυνες τη χάρη του από σένα. Όταν λοιπόν δώσεις ελεημοσύνη, να ευφραίνεσαι και να πεις: **Δόξα σοι ο Θεός, που με αξίωσες να βρω κάποιον να αναπαύσω.** Όταν όμως δεν έχεις τι να δώσεις, μάλλον να χαρείς και να πεις ευχαριστώντας το Θεό: Σε ευχαριστώ, Θεέ μου, που μου 'δωσες αυτή τη χάρη και την τιμή να γίνω φτωχός για το όνομά σου, και που με αξίωσες να γευθώ τη θλίψη της σωματικής αδυναμίας και της φτώχειας, που όρισες στο στενό δρόμο των εντολών σου, όπως τη γεύθηκαν οι άγιοί σου, που περπάτησαν αυτό το δρόμο (23 - 4).

Η αγάπη είναι καρπός προσευχής

Η αγάπη είναι καρπός της προσευχής. Η αγάπη αρχίζει από τη θέα της (κατά την προσευχή) και οδηγεί το νου αχόρταγα στον πόθο της, όταν ο άνθρωπος κάνει υπομονή στην προσευχή χωρίς αμέλεια («ακρηδία»). Οπότε μόνο προσεύχεται μέσα σε σιωπηλά

ενθυμήματα της διάνοιας με θεική πύρωση και θερμή. (272).

Η αγάπη του Θεού έρχεται μέσα μας από τη συνομιλία μαζί του. (156).

Η αγάπη του Θεού είναι παράδεισος

Παράδεισος είναι η αγάπη του Θεού. Μέσα σ' αυτήν υπάρχει η τρυφή όλων των μακαρισμών. Σ' αυτόν τον παράδεισο ο μακάριος Παύλος τράφηκε με υπερφυσική τροφή. Και αφού γεύθηκε εκεί το ξύλο της ζωής, έκραξε λέγοντας: «αυτά που μάτι δεν τα είδε, ούτε αυτί τα άκουσε, κι ούτε που τα 'βαλε ο λογισμός του ανθρώπου, όσα ετοίμασε ο Θεός για κείνους που τον αγαπούν» (1 Κορ. 2, 9). Από αυτό το ξύλο της ζωής εμποδίστηκαν ο Αδάμ με τη συμβουλή του διαβόλου.

Το ξύλο της ζωής είναι η αγάπη του Θεού, από την οποία εξέπεσε ο Αδάμ και δεν μπόρεσε πια να χαρεί, παρά δούλευε και έχυne τον ιδρώτα του στη γη των αγκαθιών. Όσοι στερήθηκαν την αγάπη του Θεού, δηλ. τον παράδεισο, τρώνε με την εργασία τους, μέσα σ' αγκάθια, το ψωμί του ιδρώτα, και αν ακόμη βαδίζουν στον ίδιο δρόμο των αρετών. Είναι το ψωμί που επέτρεψε ο Θεός στον πρωτόπλαστο να φάει μετά την έκπτωσή του. Μέχρι να βρούμε λοιπόν την αγάπη, η εργασία μας είναι στη γη των αγκαθιών και μέσα σ' αυτά σπέρνουμε και θερίζουμε, κι ως είναι ο σπόρος μας σπόρος δικαιοσύνης. Συνέχεια, λοιπόν, μας κεντάνε τα αγκάθια και, όσο και να δικαιωθούμε, ζούμε μέσα σ' αυτά με τον ιδρώτα του προσώπου μας.

5

'Οθωνος Αμαλίας 97
ΠΑΤΡΑ
ΤΗΛ. 2610 346 687

ΓΕΘΣΗΜΑΝΗ

email: gesthimani1@gmail.com

Στο Πνευματικό εργαστήρι
ΓΕΘΣΗΜΑΝΗ μπορείτε να βρείτε:

- * ποικιλία ορθόδοξων βιβλίων,
- * αγιογραφίες,
- * κορβουσκούνια,
- * χειροποίητο θυμιάμα,
- * εκκλησιαστικά σκεύη,
- * ιερατικά άμφια,
- * ασημένιους σταυρούς,

- * είδη γάμου - βάπτισης, καθώς και άλλες χειροποίητες δημιουργίες και δώρα όλα με αγάπη και σεβασμό στην ορθοδοξία, τις παραδόσεις και την οικογένεια.

Όταν όμως μέσα στον έμπονο και δίκαιο αγώνα μας, βρούμε την αγάπη του Θεού, τρεφόμαστε με ουράνιο άρτο και δυναμώνουμε, χωρίς να εργαζόμαστε με αγωνία και χωρίς να κουραζόμαστε, όπως οι χωρίς αγάπη άνθρωποι. Ο ουράνιος άρτος είναι ο Χριστός, που ήρθε κάτω σε μας από τον ουρανό και δίνει στον κόσμο την αιώνια ζωή. Και αυτή η ζωή είναι η τροφή των αγγέλων.

Όποιος βρήκε των αγάπη, κάθε μέρα και ώρα τρώγει το Χριστό κι από αυτό γίνεται αθάνατος (1ω. 6, 58). Διότι «ο τρώγων - λέει - από τον άρτο που εγώ θα του δώσω, ποτέ ("εις τον αιώνα") δε θα πεθάνει». Μακάριος λοιπόν είναι εκείνος που τρώγει από τον άρτο της αγάπης, που είναι ο Ιησούς. Ότι βέβαια, αυτός που τρώγει από την αγάπη, τρώγει το Χριστό, το Θεό των πάντων, το μαρτυρεί ο απόστολος Ιωάννης, όταν λέει ότι «ο Θεός είναι αγάπη» (1 Ιω. 4, 8). Λοιπόν όποιος ζει στην αγάπη, λαμβάνει από το Θεό ως καρπό τη ζωή, και σ' αυτό τον κόσμο οσφραίνεται από τώρα εκείνο τον αέρα της ανάστασης, στον οποίο εντρυφούν οι κοιμηθέντες δίκαιοι.

Η αγάπη είναι το δείπνο της βασιλείας του Θεού

Η αγάπη είναι η βασιλεία, που μυστικά υποσχέθηκε ο Κύριος στους Αποστόλους ότι θα φάνε στη βασιλεία του. Διότι το «να τρώτε και να πίνετε στο δικό μου τραπέζι στη βασιλεία μου» (Λκ. 22, 30) τι άλλο είναι παρά η αγάπη; Γιατί η αγάπη του Θεού μπορεί να θρέψει τον άνθρωπο, χωρίς αυτός να τρώγει και να πίνει. Η αγάπη, ακόμη, είναι το κρασί που ευφραίνει την καρδιά του ανθρώπου (Χ. 93, 16). Μακάριος είναι αυτός που ήπιε από τούτο το κρασί. Από αυτό ήπιαν οι ακόλαστοι, και ένιωσαν ντροπή, οι αμαρτωλοί και λησμόνησαν τους δρόμους της αμαρτίας, και οι μέθυσοι και έγιναν νηστευτές, και οι πλούσιοι και πεθύμησαν τη φτώχεια, και οι φτωχοί και πλούτησαν με την ελπίδα, και οι άρρωστοι, και έγιναν υγιείς, και οι αγράμματοι και έγιναν σοφοί. (282 - 3).

Η πρακτική αγάπη

Όπως το λάδι συντηρεί το φως του λυχνariού, έτσι και η ελεημοσύνη, τρέφει στην ψυχή την αληθινή γνώση του Θεού. Το κλειδί της καρδιάς για την απόκτηση των θείων χαρισμάτων δίνεται μέσω της αγάπης προς τον πλησίον.

Τι ωραία και αξιέπαινη που είναι η αγάπη προς τον πλησίον, εάν βέβαια η μέριμνα γι' αυτή δεν μας αποσπά από την αγάπη του Θεού! Πόσο γλυκιά είναι η συντροφιά των πνευματικών μας αδελφών, εάν μπορούσαμε να φυλάξουμε μαζί μ' αυτήν και την κοινωνία με το Θεό! (289).

Ένας άνθρωπος που ασχολείται με τα βιωτικά και ασκεί χειρωνακτική εργασία και λαμβάνει από άλλους βοήθεια, αυτός έχει χρέος να δώσει ελεημοσύνη. Αν αμελήσει γι' αυτήν, η ασπλαχνία του είναι ενάντια στην εντολή του Κυρίου. (300)

Ένας μοναχός έχει, ως πούμε, κανόνα να ησυχάζει στο κελί του επτά εβδομάδες ή μία εβδομάδα και, αφού εκπληρώσει τον κανόνα του, συναντιέται και συναναστρέφεται με τους ανθρώπους και κατηγορείται μαζί τους. Αυτός λοιπόν, αν αδιαφορεί για τους πονεμένους αδελφούς του, στοχαζόμενος ότι αρκεί ο εβδομαδιαίος κανόνας του, είναι ανελεήμων και σκληρός. Γιατί με το να μην έχει ελεημοσύνη στην καρδιά του και με το να υψηλοφρονεί και να συλλογίζεται το ψεύδος, δε συγκαταβαίνει να συμμετάσχει στον πόνο των αδελφών του.

Όποιος καταφρονεί τον ασθενή αδελφό του δεν πρόκειται να δει το φως του Θεού. Και όποιος αποστρέφει το πρόσωπό του από τον ευρισκόμενο σε στεναχώρια, η ημέρα του θα είναι σκοτεινή. (354)

Είπε ένας γνωστικός άγιος ότι τίποτε δεν μπο-

ρεί να λυτρώσει το μοναχό από το δαίμονα της υπερηφάνειας και να τον βοηθήσει όταν το πάθος της πορνείας είναι σε έξαψη, όσο το να επισκέπτεται και να υπηρετεί τους κατάκοιτους και κείνους που λιώνουν από το σωματικό πόνο. (355)

Είπε ο Κύριος: «Ό,τι θέλετε να κάνουν σε σας οι άνθρωποι, έτσι και σεις να κάνετε σ' αυτούς» (Λουκ. 6, 31). Όταν όμως ο άνθρωπος δεν έχει υλικά αγαθά ούτε σωματική δύναμη για να εκπληρώσει την αγάπη προς τον αδελφό του, τότε είναι αρκετή για το Θεό μόνη η αγάπη για τον αδελφό, που φυλάγεται στην προαίρεσή του. (355)

Η αγάπη του Θεού είναι αστείρευτη

Η αγάπη που προέρχεται από τα πράγματα αυτού του κόσμου μοιάζει με το φως του λυχνariού, που συντηρείται με το λάδι, ή ακόμα, μοιάζει με το χείμαρρο, που τρέχει μόνο όταν βρέχει, ή γίνεται ξεροτά όταν σταματήσει η βροχή. Όμως η αγάπη που προέρχεται από τον Θεό είναι σαν την πηγή που αναβλύζει και ποτέ δεν σταματάει η ροή της, και το νερό της δε σώνεται, γιατί ο Θεός μόνος είναι η πηγή της αγάπης. (143).

Η αγάπη του Θεού φέρνει ασυνήθιστη αλλοίωση

Η αγάπη του Θεού είναι από τη φύση της θερμή. Και όταν πέσει σε κάποιον με υπερβολή, κάνει εκείνη την ψυχή εκστατική. Γι' αυτό και η καρδιά εκείνου που την αισθάνθηκε δεν μπορεί να τη δεχθεί μέσα του και να την αντέξει, αλλά ανάλογα με την ποιότητα της αγάπης που τον επισκίασε, φαίνεται απάνω του μια ασυνήθιστη αλλοίωση. Και αυτά είναι τα αισθητά σημεία αυτής της αλλοίωσης:

Το πρόσωπο του ανθρώπου γίνεται κόκκινο σαν τη φωτιά και χαρούμενο, και το σώμα του θερμαίνεται. Φεύγει απ' αυτόν ο φόβος και η συστολή («αιδώς»), και γίνεται εκστατικός. Και η δύναμη που συμμαζεύει το νου χάνεται, και έρχεται σε κατάσταση εξωλογική («έκφρων»). Το φοβερό θάνατο για χαρά τον περνάει και ποτέ του ο νους του δε σταματάει να βλέπει και να στοχάζεται τα ουράνια. Και χωρίς να βρίσκεται σωματικά στους ουραμούς, μιλάει σαν να είναι παρών εκεί, χωρίς βέβαια να τον βλέπει κανένας. Χάνει τη φυσική γνώση και τη φυσική όραση και χάνει την αίσθηση της κίνησής του μέσα στον αισθητό χώρο. Γιατί και όταν κάνει κάτι, δεν το αισθάνεται καθόλου, αφού ο νους του είναι μετέωρος στη θεωρία των ουρανίων. Και η διάνοιά του φαίνεται να συνομιλεί με κάποιον άλλον.

Αυτή την πνευματική μέθη μεθύσανε οι Απόστολοι και οι Μάρτυρες. Και οι μεν Απόστολοι γύρισαν όλο τον κόσμο μέσα σε κόπο και μόχθο και ονειδισμούς, ενώ οι Μάρτυρες με κομματιασμένα τα μέλη τους έχυσαν τα αίματά τους σαν τον τρεχούμενο νερό και, ενώ υπέφεραν φοβερά βασανιστήρια, δε δείλιασαν, παρά τα υπέμειναν με γενναϊότητα, και ενώ στην πραγματικότητα ήταν σοφοί, τους πέρασαν για άμυαλους. Άλλοι πάλι περιπλανήθηκαν σε έρημους τόπους και στα βουνα και στις σπηλιές και στις τρύπες της γης. Αυτά που έκαμαν ήταν για τον κόσμο αταξίες, ενώ για το Θεό ήταν εύτακτα. Αυτή την ανοησία τους μακάρι να μας αξιώσει ο Θεός και μεις να τη φτάσουμε! (104 - 5).

Αληθινή ελεημοσύνη

Στείρει την ελεημοσύνη με ταπείνωση και θα θερίσεις το έλεος του Θεού την ημέρα που θα σε κρίνει. Ποια αμαρτήματα σε έκαναν να χάσεις τη χάρη του Θεού; Απ' αυτά να θεραπευθείς για να την αποκτήσεις. Έχασες τη σωφροσύνη; Δεν δέχεται από σένα ο Θεός την ελεημοσύνη ενώσω επιμένεις στην πορνεία. Διότι ο Θεός από σένα θέλει τον αγιασμό του σώματος. (20).

Ανθολόγιο από την ασκητική εμπειρία του Αγίου Ισαάκ του Σύρου

Αξίες και πρότυπα μέσα στην Οικογένεια

του Κωνσταντίνου Χολέβα,
Πολιτικού Επιστήμω

Μιλώντας για την αγωγή των παιδιών και τις ευθύνες των γονέων θά μου άρκοιζε να υπενθυμίσω τη γνωστή προτροπή του Όσιου Πορφύριου του Κουσοκαλυβίτου. «Όταν τα παιδιά σας δεν σάς άκοιιν, τότε μιλήστε στον Θεό και Έκείνος θά μεταφέρει τό μήνυμά σας». Δηλαδή, άδιαλείπτως προσεύχεσθε για τά παιδιά σας, έναποθέσατε στον Κύριο τήν διαπαιδαγώγησή τους. Άλλά σύν Άθηνά και χείρα κίνει. Πρέπει και ό γονεύς νά άποτελεί ό ίδιος πρότυπο και νά φροντίζει γενικότερα νά παρέ-

ξη Παιδεία των Τριών Έραρχών και του Άγίου Κοσμά του Αίτωλου. Τό βάρος πέφτει στους γονείς και μάλιστα σέ μία περίοδο πολυπλευρης οικονομικής, κοινωνικής, πνευματικής και πολιτιστικής κρίσης.

Καταθέτω ταπεινά όρισμένες σκέψεις, που προήλθαν από συζητήσεις μου μέ φωτισμένους γονείς, σχετικά μέ τά πρότυπα που όφείλουν νά παρέχουν οι γονείς μέσα από τήν οικογενειακή συμβίωση.

Α) Τό παράδειγμα. Οι ίδιοι οι γονείς πρέπει νά διδάσκουμε έμπράκτως, μέ τό παράδειγμά μας,

χονται πρότυπα στά παιδιά του.

Όρισμένοι γονείς άποποιούνται τις ευθύνες τους λέγοντας ότι ή αγωγή είναι ευθύνη του σχολείου ή ότι είναι πολυάσχολοι και δεν έχουν χρόνο για τήν άνατροφή των παιδιών. Λάθος μέγα. Ό Άγιος Έωάννης ό Χρυσόστομος έλεγε ότι σημαντικότερη και από τήν τεκνογονία είναι ή άνατροφή των παιδιών. Και ό μέγας ψαλμωδός Δαβίδ μάς άφησε τήν παρακαταθήκη νά μεγαλώνουμε τά παιδιά μας «έν νοθεσία και παιδεία Κυρίου». Άλλωστε τό σημερινό σχολείο, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες πολλών δασκάλων, δεν μπορεί ή δεν θέλει νά μεταδώσει στα έλληνόπουλα τήν Έλληνορθόδο-

τή συμπεριφορά μας, τήν άποφυγή έντάσεων, τήν έλλειψη έγωισμών, τήν υπεύθυνη άντιμετώπιση των καταστάσεων, θετικών ή άρνητικών. Όταν οι γονείς διαπληκίζονται ή φωνασκοιιν μπροστά στα παιδιά τους, ό,τι κι αν τούς ποιιν μετά τό παιχνιδι χάθηκε. Τά παιδιά άπαιτούν συνέπεια λόγων και έργων. Είναι άυστηροί κριτές και έχουν πάντα έτοιμη τήν άπάντηση «άφου έσύ δεν τά τηρείς αυτά που μου διδάσκεις κ.λπ.». Όπως λέει ό λαός μας «δάσκαλε που διδάσκες και λόγον δεν έκράτεις».

Β) Η βιωματική προσέγγιση. Ό γονεύς μεταδίδει αυτό που πραγματικά πιστεύει και αυτό που είναι

AutoMintzas
AUTO ELECTRIC CENTER
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ- ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΤΑΜΑΚΤΙΚΩΝ
& ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΕΙΟ- ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
Κολοκοτρώνη 1- Ν. Σούλι Τ.Κ. 26500- τηλ/φαξ: +302610
641860 www.automintzas.gr, e-mail: sales@automintzas.gr

Το καινούργιο μας
αλιευτικό
κατασκευής 2004
μήκους 33 μέτρων
Φάρια Κυδώνης
παραγωγής μας
ΙΧΘΥΟΠΩΛΕΙΟ
ΙΩΝΙΟ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΞΑΜΠΙΑΣ & ΣΙΑ Ν.Ε.
Βορ. Ηπείρου & Ολύμπου 40, Πάτρα
Τηλ.: 2610 326.190, Fax: 2610 317.267
Τηλ. Κυλλήνης: 26230 92.309
Κιν.: 6977 915.591

ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ε. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
ΚΑΤΗΧΗΤΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΠΑΤΡΩΝ

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΣΕΙΡΑ: "ΕΠΙΚΑΙΡΑ & ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΕΥΕΡΓΕΤΙΝΟ"

8ο μάθημα

**ΜΗ ΚΡΑΤΑΜΕ ΞΕΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ
ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΡΑΤΑΜΕ ΤΑ ΞΕΝΑ
ΠΡΑΓΜΑΤΑ**

ΔΙΗΓΗΣΙΣ

Στη Γαλατία της Παφλαγονίας ζούσε ένας γεωργός που τον έλεγαν Μέτριο. Ο καλός αυτός άνθρωπος αγαπούσε και εσέβετο τον Θεόν. Βλέποντας τον γείτονα του να έχει αρσενικά παιδιά και να τα μορφώνει δια να τα στείλει στην Κωνσταντινούπολη να γίνουν αξιωματικοί του βασιλέως, επεθύμησε και αυτός να αποκτήσει ένα τέτοιο αγοράκι και είπε: - Κύριε αν είμαι άξιος δούλος σου χάρισε μου και μένα ένα αρσενικό παιδί. Αφού αυτά προσευχήθηκε, έφθασε και η κατ' έτος γινομένη πανήγυρις εις την Παφλαγονίαν. Έβαλε στο αμάξι του τα εμπορεύματα του και πήγε στο πανηγύρι. Όταν τα επώλησε, γύριζε χαρούμενος στο σπίτι του. Στάθηκε όμως σ' ένα λιβάδι που είχε νερό για να ξεκουράσει και να ποτίσει τα ζώα του. Εκεί βρήκε ένα πουγγί με 1.500 φλωριά. Το πήρε όπως ήταν σφραγισμένο και φθάνοντας στο σπίτι του το έβαλε σε τόπο ασφαλή χωρίς να το πει σε κανένα. Αφού πέρασε ένας χρόνος φόρτωσε πάλι το αμάξι του, πήρε το πουγγί και πήγε στο πανηγύρι. Πούλησε τα εμπορεύματα του γρήγορα και βγήκε πρώτος απ' όλους από το πανηγύρι και αφού κάθησε στο ίδιο λιβάδι έβλεπε τους ανθρώπους που περνούσαν από εκεί.

Σέ λίγο ήρθε εκεί και αυτός που είχε χάσει το πουγγί του και αναστέναζε. Και ο γεωργός τον ρώτησε γιατί στενάζει. Αλλά αυτός, από τη λύπη του δεν μπορούσε να μιλήσει. Και αφού πάλιν στενάζε εκ βάθους είπε εις τον γεωργόν ο οποίος μετά βίας τον έπεισε να του μιλήσει.

- Αδελφέ μου ήμουν και γώ πραγματευτής και είχα 1.000 φλωριά, έπαιρνα και ξένα και δούλευα στο πανηγύρι καλά. Τον περασμένο χρόνο ήρθα στο πανηγύρι, πούλησα τα εμπορεύματα μου και έβαλα στο πουγγί μου 1.500 φλωριά και αφού το έρραμα καλά ήρθα σ' αυτό το λιβάδι και έχασα το πουγγί με τα λεπτά. Έτσι από πλούσιος έγινα πτωχός. Αλλά συ φτωχός άνθρωπος ντυμένος με παλιά ρούχα σε τί μπορείς να με βοηθήσης; Τότε ο γεωργός εσκέφθηκε ότι αυτός θα ήτο που έχασε το χρυσάφι και επήρε το

πουγγί από το αμάξι του τό έδειξε και του είπε: **Τούτο είναι το πουγγί που έχασες;** Ο δε πραγματευτής βλέποντας το πουγγί του ξαφνικά έπεσε από την πολλή χαρά του κάτω και έμεινε σαν νεκρός. Τότε ο γεωργός πήρε νερό από τη βρύση, το έχυσε στο πρόσωπο του, τον σήκωσε και του είπε: Αδελφέ το πουγγί είναι σ' αλήθεια δικό σου; Ο δε πραγματευτής με δάκρυα στα μάτια έπεσε στα πόδια του γεωργού λέγων: ναί άγγελε του Θεού δικό μου είναι. Βλέπω ότι δεν το άνοιξες αλλά όπως το είχα σφραγισμένο το εφύλαξες. Ο δε γεωργός του λέγει: Άνοιξε το μπροστά μου και αν έχη 1500 φλουριά που λες θα πιστεύσω αναμφιβόλως ότι είναι ιδιόν σου. Τότε μέτρησαν και οι δύο τα χρήματα και τα ευρήκαν σωστά δηλαδή 1500 φλουριά. Πάρτα του λέει ο γεωργός είναι δικά σου. Τότε ο πραγματευτής χαρούμενος πού του έδωσε το θησαυρό του, εβίασε το γεωργό να πάρη απ' αυτά τα 500 φλουριά. Αλλά ο γεωργός δεν επήρε όχι τα 500 αλλά ούτε ένα φλουρί. Τότε και οι δύο ευχαριστήσαντες τον Θεόν, αποχαιρέτησαν και πήγαν καθένας στο σπίτι του χαιρόντες και αγαλλόμενοι.

Τη νύχτα εκείνη όταν έπεσεν ο γεωργός στο κρεβάτι του να κοιμηθεί βλέπει άγγελον λαμπροφανή και του λέγει: Επειδή συ έκαμες αυτή την καλή πράξη, δια τούτο ο Θεός σου εχάρισε παιδίον αρσενικόν και θα κάμης εις αυτό εκείνο που θέλεις. Αφού απογαλακτισθεί θα μπει μέσα εις την Κωνσταντινούπολη, θα δοξασθεί εις την γην και θα γεμίσει όλο το γένος σου από κάθε αγαθόν. Όταν ξύπνησε ο γεωργός εδόξασε τον Θεόν. Δεν πέρασε πολυς καιρός και η γυναίκα του εγέννησε παιδάκι αρσενικό. Τότε ήλθε πάλιν εις τον γεωργόν ο άγγελος Κυρίου και του λέγει: **Κωνσταντίνος θα ονομασθεί το παιδίον σου.** Πράγματι το εβάπτισε και το έβγαλε Κωνσταντίνον. Αφού απεγαλακτίσθη και αφού έμαθε λίγα ιερά γράμματα, τότε πήγε στην Κωνσταντινούπολη. Όταν το είδε η βασίλισσα το πήρε στο παλάτι. Το έμαλωσε βασιλικά. Ο δε βασιλεύς εδόξασε πολύ το παιδίον και όταν μεγάλωσε το έκαμε Πατρίκιον και Αντιβασιλέα. Το παιδίον δε αυτό εγέννησεν από κάθε αγαθόν τους γονείς του και όλον το γένος του.

ΔΙΔΑΓΜΑ

Δεν πρέπει να παίρνουμε τα ξένα πράγ-

ματα.

ΡΗΤΟΝ

«Ουκ επιθυμήσεις όσα τω πλησίον σου εστίν».

9ο μάθημα

**Ο ΘΕΟΣ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ
ΠΩΣ Ο ΘΕΟΣ ΑΠΕΔΕΙΞΕΝ ΟΤΙ ΠΡΟ-
ΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για να μου πείτε παιδιά από τη μικρή πείρα που έχετε, όλα τα παιδιά έχουν γονείς; Ναι... Όχι... Πολύ καλά, σχεδόν όλα τα παιδιά έχουν γονείς. Υπάρχει όμως κάπου - κάπου και κανένα παιδάκι που έχασε νωρίς τους γονείς του π.χ. δύο παιδάκια που πήγαν πέρυσι στην πρώτη δημοτικού και φέτος πάνε στη δεύτερα - είναι δίδυμα - δεν έχουν ούτε πατέρα, ούτε μαμούλα. Σκοτώθηκαν σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Τα παιδιά αυτά λένε να χαθούν;... Όχι, όχι. Ποιος τα προστατεύει; Ο Θεός που είναι ο Πατέρας όλων μας. Έτσι και για τα ορφανά που σας είπα έστειλε την καλή τους γιαγιά που τα αγαπάει και τα φροντίζει σαν τη μαμούλα τους. Είναι γερή και πολύ καλή. Ποιος την έχει γερή και γεμάτη υγεία;... Ο καλός Θεός.

Έχουν λοιπόν δικιο μερικοί γονείς που καμιά φορά ανησυχούν μήπως πάθουν τίποτα και τότε τι θα γίνουν τα παιδιά τους; Ασφαλώς όχι! Και σήμερα θα δούμε ποιο ωραίο μάθημα έδωσε ο Θεός σ' ένα Πατέρα που είχε αγωνία μήπως πεθάνει και τότε τι θα γίνουν τα παιδιά του.

ΔΙΗΓΗΣΙΣ

Ήσαν δυο γείτονες οικογενειάρχαι, αμφοτέροι με πολυμελή οικογένειαν και μικρά παιδιά και ως μόνον μέσον συντηρήσεως είχαν το ημερομίσθιόν των, δηλαδή ήσαν εργάτες. Ο εις τούτων ήτο πάντοτε ανήσυχος σκεπτόμενος τον θάνατον, καθ' ότι έλεγε: **«Τι θα γίνη η οικογένειά μου αν αποθάνω ή ασθενήσω εγώ;»** Η σκέψις αυτή τον κατέτρωγε ως σκώληξ κεκρυμμένος εντός καρπού. Και εις τον έτερον ήρχετο η σκέψις αυτή, αλλά την απέκρουε λέγων: **«Ο Θεός όστις γνωρίζει και προνοεί δι' όλα τα δημιουργήματά του και τα πτηνά, θα προνοήσει και δια την ιδιικήν μου οικογένειαν».** Ούτω λοιπόν σκεπτόμενος είχε ησυχίαν και χαράν οι δύο ούτοι ήσαν φίλοι και ειργάζοντο εις ένα αγρόν μαζί. Ο φοβούμενος τον θάνατον είδε μερικά πτηνά να πετούν από θάμνον εις θάμνον, πλησιάζει και βλέπει δύο φωλεάς η μία πλησίον της άλλης τας δε μητέρας των να έρχονται από καιρού εις καιρόν να φέρουν τροφήν εις τα μικρά πτηνά.

Παρετήρει και εσκέπτετο αν μία εξ αυτών αποθάνη τι θα γίνουν τα μικρά της; Θα αποθάνουν και αυτά; του είχε κάμει εντύπωση η εικόν αυτή. Αλλά' αίφνης ενώ ήρχετο η μία μητέρα με τροφήν δια τα μικρά της ιεράξ τις την συλλαμβάνει και την φέρει μακράν ως τροφήν του. Τα μικρά ανέμενον... αλλά

εκουράσθησαν και έπαυσαν τα τσίου, τσίου. Αυτός παρετήρει και εσκέπτετο ότι το αυτό θα πάθουν και τα παιδιά του αν ποτέ αποθάνη. Ολίγον ακόμη εστάθη λυπημένος και κατόπιν απεμακρύνθη αφήσας τα πουλάκια. Την επομένη μετέβη σιγά - σιγά προς την φωλεάν. Αγωνιών δια να ιδη τι έγιναν τα πουλάκια, εφαντάζετο ότι θα ήσαν πλέον νεκρά. Αλλά την ώραν εκείνην βλέπει την μητέρα των μικρών της άλλης φωλεάς να είναι πλησίον των και να τους δίδει τροφήν. Συνεκινήθη, εδάκρυσε, ύψωσε τας χείρας του εις τον ουρανόν και είπε: **«Σε ευχαριστώ Θεέ μου διότι με απήλλαξες από μίαν μεγάλην αγωνίαν».**

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Για να μου πείτε τις εντυπώσεις σας. Εγώ παιδιά φαντάζομαι πόσο θα αγάπαγε αυτός ο πατέρας και τα παιδιά του. Μάλιστα τα αγαπούσε όπως και κάθε πατέρας αγαπάει και φροντίζει τα παιδιά του. - Εγώ βλέπω τον πατέρα να έχη αγωνία στη ζωή του μήπως πεθάνει και ποιος θα φροντίσει τα παιδιά του. - Εμένα μου άρεσε πάρα πολύ που ο καλός Θεός φώτισε την άλλη μαμούλα και πήγε και εφρόντιζε και τα ορφανά πουλάκια και δεν τα άφησε να υποφέρουν από την πείνα. Πολύ καλά. Τι μας διδάσκει αυτό;

ΔΙΔΑΓΜΑ

Ο Θεός φροντίζει για όλον τον κόσμον και προ παντός δια τα ορφανά.

ΡΗΤΟΝ

«Μή ουν μεριμνήσητε εις την αύριον» (Μαθ. στ' 34)

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Έπειτα από όσα είπαμε παιδιά, πρέπει εμείς στη ζωή μας ν' ανησυχούμε για κάθε δυσκολία που μας βρίσκει;... Όχι, όχι.

Ποιος φροντίζει για όλους μας;... Ο ουρανιός μας Πατέρας. Αλλά αφού τόσο πολύ μας αγαπάει και μας φροντίζει μήπως και εμείς έχομε καμμία υποχρέωση απέναντί Του;... Μάλιστα. **Να Τον ακούμε και να τηρούμε τις εντολές Του.** Μέρα με την ημέρα να γινόμαστε όλο και πιο καλά παιδιά. Πολύ σωστά.

βίωμά του, συνήθεια και τρόπος ζωής. Όταν λέγεις με τά λόγια κάτι που δεν τό ένστερνίζεσαι, τότε υποκρίνεσαι και τά παιδιά έχουν τήν ικανότητα να τό καταλαβαίνουν. Ωραίο παράδειγμα βιωματικής διδασχής είναι ό τρόπος που χρησιμοποιοΰσε ή άγνάμματη σύζυγος του άγωνιστού και συγγραφέως Ίωάννη Μακρυγιάννη για να διδάξει τήν ευσέβεια στα δύο μικρότερα παιδάκια της, τά δίδυμα. Ακουμποΰσε τό λίγο φαγητό τής ημέρας, ίσως και ένα ξεροκόμματο ψωμιού, στο εικόνοστάσι, τό μετέφερε από εκεί στο τραπέζι και έλεγε: «Παιδιά μου, σήμερα ό Χριστούλης αυτό τό φαγητό μάς στέλνει». Η εικόνα αυτή με τή χαρακτηριστική κίνηση έμπειριχε βαθύτατο συμβολισμό και άναμφισβήτητα επηρέασε τις τρυφερές ψυχές των παιδιών του γενναίου και εύλαβεστάτου Στρατηγού.

Γ) Η αίσθηση του μέτρου. Τό μηδέν άγαν των αρχαίων, τό μέτρον άριστον που όλοι σήμερα αναφέρουμε, αλλά τό έχουμε καταντήσει «πάν μέτριον άριστον»! Τά σύγχρονα παιδιά έχουν τήν τάση να υπερβαίνουν τό μέτρο όσον άφορα τήν κατανομή του χρόνου και του χρήματος (όταν υπάρχουν και όταν περισσεΰει). Σπαταλούν ώρες

άχρηστες και άτελείωτες μιλώντας στο κινητό, στέλνοντας γραπτά μηνύματα, πλοηγούμενα στο διαδίκτυο, άναλλάσσοντας μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλα παρόμοια. Όταν οι γονείς έχουν τρία και τέσσερα κινητά τηλέφωνα ή υπεράριθμους ηλεκτρονικούς υπολογιστές ή όταν αγοράζουν άκριβό αυτοκίνητο (πιθανόν με έπαχθείς δόσεις μηνιαίες) για να ικανοποιήσουν τή μαγία επιδείξεως, τότε κάθε αίσθηση μέτρου χάνεται για τά παιδιά.

Δ) Η άνάγκη για ύπαρξη όριων. Η τρυφερότητα και γλυκύτητα των γονέων δεν πρέπει να παρερμηνεύεται και να οδηγεί σε άπρεπη και άσεβη συμπεριφορά των παιδιών. Θεωρώ λάθος τό να καταργούνται τά όρια και οι άποστάσεις. Ούτε ό γονεύς να άπαιτεί στρατιωτική πειθαρχία ούτε όμως τό παιδί να τόν προσφωνεί με τό μικρό του όνομα ή να του μιλά περιφρονητικά. Άν ό γονεύς χάσει από νωρίς τόν σεβασμό των παιδιών τούς κάνει κακό για τήν μετέπειτα ζωή τους. Τούς διδάσκει τήν άσυδοσία, τήν έλλειψη όριων, τήν έλλειψη τάξεως και ιεραρχίας. Στη ζωή τους τά παιδιά, όταν μεγαλώσουν, θα άναγκασθούν να δουλέψουν σε χώρους όπου θεωρείται άπαραίτητη ή

χάραξη όριων και ή ρύθμιση τής συμπεριφοράς. Άν δεν τούς διδάξουμε από μικρή ηλικία και έμπράκτως τά όρια, τότε θα έμφανίσουν προβλήματα προσαρμοστικότητας ή και παραβατικότητας (χούλιγκαν κ.λπ) όταν μεγαλώσουν.

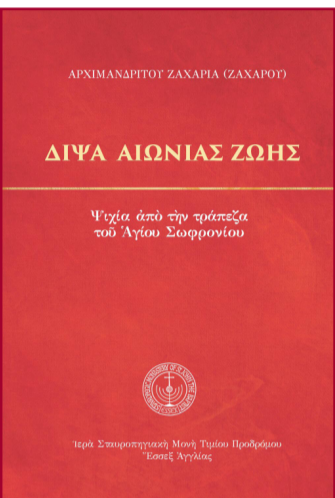
Ε) Περιοδικότητα και επαναληπτικότητα. Καλό είναι να καλλιεργήσουμε στα παιδιά τήν έννοια τής επαναληπτικότητας και τής κατά τακτές περιόδους επαναλήψεως όρισμένων εργασιών, άσκήσεων ή συνηθειών. Έπί παραδείγματι κάθε πρωί και βράδυ πλένουμε τά δόντια μας, κάθε Σάββατο έχουμε Κατηχητικό, κάθε Κυριακή πηγαίνουμε στην Έκκλησία, κάποια συγκεκριμένη ημέρα τής εβδομάδος διαβάζουμε μαζί τους ένα έξωσχολικό βιβλίο, δύο φορές τήν εβδομάδα κάνουν άθλοπαιδιές συστηματικά κ.λπ. Έτσι ή ψυχοσύνθεση του παιδιού έθίζεται στην τάξη και στον προγραμματισμό. Έπί πλέον ή επανάληψη ώφελιμων ενεργειών σε τακτά διαστήματα άρέσει στα παιδιά, τούς δημιουργεί ένα εύχάριστο αίσθημα προσδοκίας και μάλιστα στενοχωρούνται όταν χάνεται για έκτακτο λόγο αυτή ή περιοδικότητα.

Στ) Η προσωπική μας ένασχόληση. Από τή δική μου έμπειρία ως γονεύς θυ-

μούμαι ότι διάβαζα μεγαλοφώνως βιβλία και Κλασσικά Εικονογραφημένα στον γιό μου, όταν ήταν μαθητής του Δημοτικού Σχολείου. Είχαμε καθιερώσει δεκαπέντε λεπτά πριν από τή βραδυή του κατάκλιση γι' αυτή τήν ένασχόληση. Συνήθως διάβαζα με χρωματισμό στη φωνη γιά να κάνω πιο έπαγωγική τήν άνάγνωση. Κάποια βραδιά ήμουν κουρασμένος και διάβαζα γρήγορα και μάλιστα χωρίς τόν συνήθη χρωματισμό στη φωνη. Ο γιός μου άντέδρασε και ζήτησε να είμαι ό καλός έκφωνητής που ήξερε μέχρι τότε. Δίδαγμα: Τά παιδιά δεν κοροϊδεύονται. Θέλουν να άσχολούμαστε μαζί τους συνειδητά και όχι να τό κάνουμε υπό μορφήν άγγαρείας.

Άς κάνουμε, λοιπόν, τόν Σταυρό μας και άς προσπαθήσουμε όλοι να άγωνισθούμε για τήν άνατροφή των νέων τής πατρίδας μας με άξίες παραδοσιακές, όχι όμως αποκομμένες από τή σύγχρονη πραγματικότητα, και με πρότυπα Άγίων και Ηρώων. Η Έλλάδα μας έχει άνάγκη από μία νέα γενιά, ή όποια δεν θα οδηγήσει τόν τόπο σε μία νέα κρίση, ίσως χειρότερη από τή σημερινή. Αγαπητοί γονείς, άς άσχοληθούμε λίγο περισσότερο με τήν τρυφερή ηλικία!

**«ΔΙΨΑ ΑΙΩΝΙΑΣ ΖΩΗΣ»
ΨΙΧΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΩΦΡΟΝΙΟΥ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ ΖΑΧΑΡΙΑ (ΖΑΧΑΡΟΥ)**

Είναι αλυσιτελές να ερευνούμε χρόνους και καιρούς, αλλά χρειάζεται συνεχώς να ερευνούμε την καρδιά μας, για να την καθαρίσουμε και να μην αφήσουμε τίποτε το αλλότριο να εισέλθει στον τόπο αυτό που κατεξοχήν ανήκει στον Θεό, και έτσι να καταξιωθούμε να σταθούμε και να αντικρίσουμε το πρόα και ιλαρό βλέμμα του Παντοκράτορος Ιησού. Η Ημέρα του Κυρίου πρέπει να είναι απρόσμενη, διότι κατ' αυτόν τον τρόπο θα δοκιμασθεί «ως εν καμίνω» η καρδιά μας. Θα αναφανούν ποιοι είναι αυτοί που διακατέχονται από γνήσια αγάπη, ισχυρότερη του θανάτου που τους περιβάλλει, αυτοί που ενώ καθεύδουν, η καρδιά τους αγρυπνεί, και όπως οι φρόνιμες παρθένες έχουν αρκετό λάδι και διατηρούν τη λαμπάδα της ψυχής τους καιομένη και άσβεστη υπό οποιοσδήποτε συνθήκες. (Από την παρουσίαση στο οπισθόφυλλο του βιβλίου)

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ι.Μ.ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ (ΕΣΣΕΕ ΑΓΓΛΙΑΣ)

**«ΟΤΑΝ ΓΕΛΑΕΙ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ 5 (+CD)»
Άγιοι Θεότρελοι 1
της Άννας Ιακώβου**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Έχετε ακούσει ποτέ, παιδιά, για τους «δια Χριστόν σαλούς»; Σαλός είναι ο τρελός. Εκείνος, δηλαδή, που έχει σαλεμένα τα μυαλά του! Οι «δια Χριστόν σαλοί» είναι ασκητές, που παριστάνουν τους τρελούς για χάρη του Χριστού. Ζήστε μαζί τους τρελές περιπέτειες. Σίγουρα θα τους αγαπήσετε, σαν τρελόπαιδα που είστε. (Από την παρουσίαση στο οπισθόφυλλο του βιβλίου)

**«ΟΤΑΝ ΓΕΛΑΕΙ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ 6 (+CD)»
Άγιοι Θεότρελοι 2
της Άννας Ιακώβου**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Τα παιδιά τρελαίνονται να διαβάζουν ιστορίες με σαλούς αγίους! Σαλός είναι ο τρελός. Εκείνος, δηλαδή, που έχει σαλεμένα τα μυαλά του! Οι σαλοί άγιοι είναι ασκητές, που παριστάνουν τους τρελούς για χάρη του Χριστού, γι' αυτό τους λέμε «δια Χριστόν σαλούς». Και επειδή τα παιδιά είναι κι εκείνα τρελόπαιδα, τους αγαπούνε πολύ! Πάρα-πάρα πολύ! Ως τον ουρανό! Το Έκτο βιβλίο της σειράς 'Όταν γελάει ο ουρανός' είναι αφιερωμένο, όπως και το πέμπτο, στους σαλούς αγίους. Είναι ένα εμπνευσμένο αφήγημα για τα παιδιά, αλλά και για τους μεγαλύτερους αναγνώστες. Ο πρωταγωνιστής Τρελαγιάσης συναντάει τους σαλούς αγίους: Οσία Μαρία Σκόμπποσβα, Αγία Σοφία της Κλεισούρας, Παπα-Φώτη Λαυριώτη Άγιο Ανδρέα Άγιο Βασίλειο Όσιο Σεραπίωνα τον Σινδονίτη Η πλούσια εικονογράφηση της Αγγελικής Δελεχά δένεται κι εδώ αρμονικά με το κείμενο. Η έκδοση συνοδεύεται από ένα πρωτότυπο ψηφιακό ηχητικό δίσκο. Την επιμέλεια μουσικής έχει κάνει ο Στέφανος Δορμπαράκης, ο οποίος παίζει ακόμη κανοννάκι και τραγουδάει. Στο ακορντεόν ο Συμεών Συμεωνίδης και στη ποντιακή λύρα ο Χρήστος Συμεωνίδης. Κεντρικός αφηγητής είναι ο Κωνσταντίνος Μπίσαλας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Η αχανής ήπειρος της Αμερικής έχει συνδεθεί στενά με κάθε όρο που έχει αναφορά στις προηγμένες μορφές τέχνης, τεχνολογίας, επιστήμης και εν γένει με όλα τα στοιχεία που αφορούν την θαυμαστή εξέλιξη κάθε πτυχής του ανθρωπίνου βίου στην επίγεια διάστασή του. Ωστόσο, κάτι που ίσως να μην είναι ευρέως γνωστό, είναι οι θαυμαστοί καρποί που απέφε-

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: Τα παιδιά τρελαίνονται να διαβάζουν ιστορίες με σαλούς αγίους! Σαλός είναι ο τρελός. Εκείνος, δηλαδή, που έχει σαλεμένα τα μυαλά του! Οι σαλοί άγιοι είναι ασκητές, που παριστάνουν τους τρελούς για χάρη του Χριστού, γι' αυτό τους λέμε «δια Χριστόν σαλούς». Και επειδή τα παιδιά είναι κι εκείνα τρελόπαιδα, τους αγαπούνε πολύ! Πάρα-πάρα πολύ! Ως τον ουρανό! Το Έκτο βιβλίο της σειράς 'Όταν γελάει ο ουρανός' είναι αφιερωμένο, όπως και το πέμπτο, στους σαλούς αγίους. Είναι ένα εμπνευσμένο αφήγημα για τα παιδιά, αλλά και για τους μεγαλύτερους αναγνώστες. Ο πρωταγωνιστής Τρελαγιάσης συναντάει τους σαλούς αγίους: Οσία Μαρία Σκόμπποσβα, Αγία Σοφία της Κλεισούρας, Παπα-Φώτη Λαυριώτη Άγιο Ανδρέα Άγιο Βασίλειο Όσιο Σεραπίωνα τον Σινδονίτη Η πλούσια εικονογράφηση της Αγγελικής Δελεχά δένεται κι εδώ αρμονικά με το κείμενο. Η έκδοση συνοδεύεται από ένα πρωτότυπο ψηφιακό ηχητικό δίσκο. Την επιμέλεια μουσικής έχει κάνει ο Στέφανος Δορμπαράκης, ο οποίος παίζει ακόμη κανοννάκι και τραγουδάει. Στο ακορντεόν ο Συμεών Συμεωνίδης και στη ποντιακή λύρα ο Χρήστος Συμεωνίδης. Κεντρικός αφηγητής είναι ο Κωνσταντίνος Μπίσαλας.

«ΑΓΙΟΙ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ»

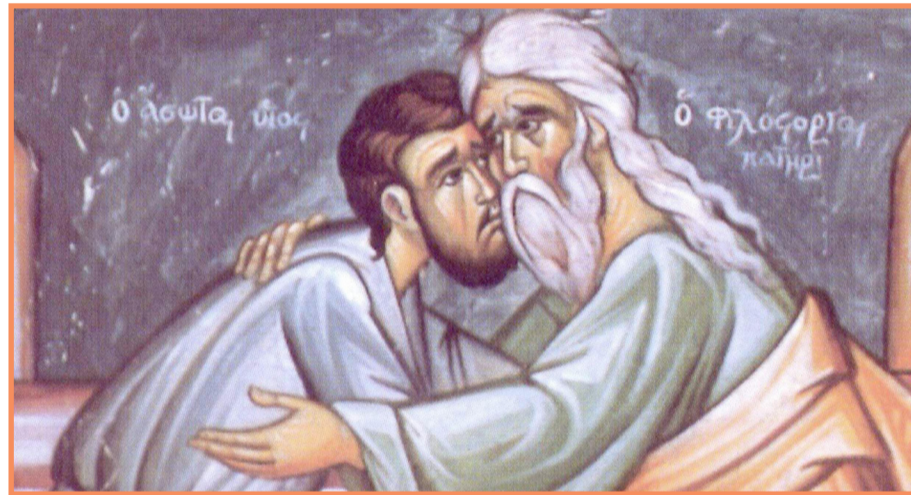
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ ΜΕΣΑ ΠΟΤΑΜΟΥ

ρε στην αιώνια και πνευματική διάσταση του ανθρωπίνου βίου η Ορθόδοξος Εκκλησία, με την παρουσία της εκεί στον Νέο Κόσμο. Μέσα στους χρονικούς κόλπους του εικοστού αιώνα, μία χορεία θαυμαστών εργατών του Θεού αμπελώνος της Αγίας μας Εκκλησίας έσπειρε στην γη της Αμερικής τον σπόρο του Χριστού, ο οποίος αυξήθηκε εκατονταπλασίως. Στην ευαγγελική τους πορεία μέσα στον χώρο της αμερικανικής γης, οι νέοι αυτοί απόστολοι του Χριστού αγιάστηκαν οι ίδιοι και μεταγγισαν την αγιαστική χάρη του Θεού στον Νέο Κόσμο. (Από την παρουσίαση στο οπισθόφυλλο του βιβλίου)

ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΑΘΩΣ"

κέρδος ή τη ζημιά που έπαθες· γι' αυτό, λοιπόν, θα παρακαλείς πάντοτε νοερά και μέσα από την καρδιά σου τον Θεό. Για να σε ελεήσει, όπως ελέησε και τον άσωτο λέγοντας: «Κύριε, Ιησού Χριστέ, γιέ του Θεού, ελέησόν με», επειδή η καρδιά είναι το κέντρο και το ταμείο όλων των παθών και των λογισμών του ανθρώπου, όπως είπε ο Κύριος: «Από την καρδιά βγαίνουν σκέψεις πονηρές, φόνος, μοιχείες, κλοπές, ψευδομαρτυρίες, βλασφημίες. Αυτά είναι που μολύνουν τον άνθρωπο» (Ματθ. 15, 18). Και ο **μέγας Μακάριος** λέει: «η καρδιά κυριαρχεί όλου του οργάνου· και όταν η χάρις καταλάβει τα μέρη της καρδιάς, βασιλεύει σε όλους τους λογισμούς και τα μέλη· διότι εκεί είναι ο νους και όλοι οι λογισμοί της ψυχής» (Λόγος ιε', σελ. 203). Γι' αυτό είπε και ο μέγας Βασίλειος ότι, όταν ο νους δε σκορπίζεται στα πράγματα του κόσμου, επιστρέφει στον εαυτό του και μέσα από τον εαυτό του ανεβαίνει στην έννοια του Θεού: «Νους που δε διασκορπίζεται στα έξω, ούτε από τα αισθητήρια διαχέεται στον κόσμο, επανέρχεται στον εαυτό του και με τον εαυτό του ανεβαίνει προς την έννοια του Θεού και εκεί φωτιζόμενος και ελλαμπόμενος από το κάλλος του Θεού ξεχνά και

στά σε Αυτόν και στους αγγέλους πως έσφαλλες και πως δεν είσαι άγιος να ονομασθείς υιός Του· «Πατέρα, **αμάρτησα στον Θεό και σε σένα· δεν είμαι άγιος να ονομάζομαι υιός σου, κάνε με ως ένα από τους υπηρέτες σου» (Λουκ. 15, 18)**· και εκείνη την ελευθερία, για την αγάπη της οποίας παρακινήθηκες να φύγεις από τον οίκο του, αφιέρωσέ την στον Κύριο και εμπύχωσε την καρδιά σου με ένα μεγάλο θάρρος, στοχαζόμενος ότι ο ουράνιος Πατέρας σου, βλέποντας σε τόσο πτωχό, τόσο γυμνό, τόσο ταλαιπωρημένο και κακοπαθημένο από τον διάβολο, από τα πάθη και την αμαρτία (επειδή λέει ένας σοφός ότι είναι αναγκαία καταδίκη για τον πονηρό η πονηρία) δε θα σκεφθεί, ότι κατέφαγες την περιουσία του, ούτε θα θυμηθεί εκείνα που έπαθες, αλλά μόνο εκείνα που έπαθες, όπως λέει ο κήρυκας της μετανοίας και παρηγορητής των αμαρτωλών ο θείος Χρυσόστομος: «Γι' αυτό δεν είπε «όσα έκανε», αλλά «όσα έπαθε»· δεν μνημόνευσε ότι κατέφαγε την περιουσία, αλλά ότι έπεσε σε αμέτρητες συμφορές· έτσι ζητεί το πρόβατο με τόση φροντίδα» (Λόγος περί μετανοίας εξ αγρού επανήκων). Γι' αυτό, λοιπόν, θα κινηθεί από την υπερβολική του ευσπλαχνία και θα

αυτή την ίδια του τη φύση» (Επιστολή α' προς τον Θεολόγο Γρηγόριο).

Αυτή την κίνηση του νου προς τον εαυτό του την ονομάζει κυκλική και απλανή, το πηνή του ουρανού, ο Αεροπαγίτης Διονύσιος, λέγοντας: «Της ψυχής κυκλική κίνηση είναι η απ' έξω είσοδος στον εαυτό της και η ενοειδής συνέλιξη των νοερών της δυνάμεων, που της προσφέρει το απλάνευτο σαν μέσα σε έναν κύκλο και την επαναφέρει από τα πολλά που είναι έξω, και πρώτα την συνάγει στον εαυτό της, έπειτα αφού γίνει ενοειδής, την ενώνει με τις ενιαία ενωμένες δυνάμεις κι έτσι τη χειραγωγεί προς το καλό και αγαθό, το επάνω από όλα τα όντα, το ένα και το αυτό, το άναρχο και ατελεύτητο (δηλαδή τον Θεό)» (Κεφ. δ', Περί θείων ονομάτων).

Έλα λοιπόν με αυτόν τον τρόπο στον εαυτό σου, αγαπητέ, διότι με άλλον τρόπο δεν είναι δυνατό να έλθεις στον εαυτό σου· σήκω και πάρε αυτή τη γενναία απόφαση λέγοντας: «Θα σηκωθώ και θα πάω προς τον πατέρα μου» (Λουκ. 15, 18)· σήκω από εκείνη τη λάσπη, που είσαι πεσμένος και πήγαινε τρέχοντας να βρεις τον πατέρα σου, τον γλυκύτατο Ιησού, στον οποίο τα χέρια βρίσκεται όλη η σωτηρία σου, όλη η ειρήνη σου, όλη η αιωνιότητά σου· «Από κανέναν άλλο δεν μπορεί να προέλθει η σωτηρία, ούτε υπάρχει άλλο πρόσωπο κάτω από τον ουρανό, δοσμένο στους ανθρώπους, με το οποίο μπορούμε να σωθούμε» (Πράξ. 4, 12). Τι φοβάσαι; Αν και με δική σου υπαιτιότητα έχασες εκείνο, που είναι γνώρισμα ενός υιού, αυτό λόγω της υπερβολικής του αγαθότητας δεν έχασε εκείνο, που είναι γνώρισμα ενός πατέρα, όπως λέει ο θεόπνευστος Χρυσόστομος: «**Εμείς στερηθήκαμε το γνώρισμα της υιότητας, Εκείνος το της πατρότητας δεν απέβαλε**». Και εσύ, που ακολουθήσες το παράδειγμα αυτού του ασώτου με το να αμαρτήσεις, ακολούθησε ακόμη και το παράδειγμά του με το να μετανοήσεις και ταπεινώσου μέχρι τη γη μπροστά στο Θεό και ομολόγησε μπρο-

έλθει προς συνάντησή σου, θα πέσει πάνω στον τράχηλό σου, θα σε αγκαλιάσει, θα σου δώσει τα φιλίμα της ειρήνης και θα λησμονήσει όλες τις αμαρτίες σου· ωστόσο εσύ με έκπληξη για την αμέτρητη ευσπλαχνία Του, απομάκρυνε και μίσησε τις αμαρτίες σου τόσο όσο ποτέ. Να ντραπείς, που άλλοι ελάχιστοι και κατώτεροι από σένα, που φύλαξαν καθαρή ζωή με το να μείνουν στην υποταγή του ουράνιου Πατέρα και δεν ανεχώρησαν από την οικία του, βρίσκονται στην τάξη των υιών· άλλοι πάλι, αν και αμάρτησαν, όμως με τους πόνους και τους ιδρώτες της μετανοίας ανακάλεσαν την χάρη και βρίσκονται στην τάξη των μισθωτών, όπως ερμηνεύει για τους υιούς και τους μισθωτούς ο Θεσσαλονίκης Γρηγόριος· και οι δύο μαζί κοινωνούν τα θεία μυστήρια, έχουν χορτασμένη την καρδιά τους από την χάρη του Θεού και από μία πλουσιοπάροχη ειρήνη της συνειδήσεως· εσύ, όμως, ταλαίπωρε, με το να παρακούσεις τις εντολές του Θεού και να αμαρτήσεις και να μην κάνεις την απαραίτητη μετανοία, στερήθηκες όλα αυτά και έλαβες Κανόνα να μην κοινωνείς τα θεία μυστήρια: «**Πόσοι εργάτες του Πατέρα μου έχουν περίσσευμα έργων και εγώ πεθαίνω από την πείνα**». Πάρε την απόφαση να δείξεις από τώρα και στο εξής μία παντοτινή με συντριβή μετάνοια και ζήτησε από τον Κύριο χάρη, για να σε δυναμώσει να μην απομακρυνθείς πλέον ποτέ από την υποταγή των εντολών του· ο οποίος σαν ένας φιλόστοργος πατέρας σε προσκαλεί ως παιδί του, για να σε ορίξει μόνος αυτός και παραπονετικά σου φωνάζει με τον Προφήτη: «Γυρίστε πίσω, παραστρατημένα παιδιά, γιατί σε μένα ανήκετε» (Ιερεμ. 3, 14).

(Πηγή: Άγιοι Νικοδήμου του Αγιορείτου, «Πνευματικά Γυμνάσματα», μελέτη ΙΕ', σελίδες 127-137, 4η έκδοσις, Νέα σκήτη Αγίου Όρους)

